

Руснаци у Швеце

Ruthenen in der Welt
Rusyns In The World
Ruthènes dans le Monde

Рок VIII, Чис. 1 Януар—Април /2009/ January-April Vol. 8, No.1

НОРТ БАТЛФОРД - КИЧЕНЕР

КАНАДА

РУСКИ КНІЖКИ У ДЗЕЦИНСКИХ РУКОХ

Школяре з Норт Батлфорду

- ◆ Дружтво за руски язык, литературу и культуру послало дзецом до Норт Батлфорду и Киченеру пригодни кніжки на руским языке як потримовку усилвносцом на пестованю руского языка на сиверноамериканским континенту

Дня 22. януара сцигла на вецей имейл адреси у Канади така информация:

Сцем вам явиц же зме нешка послали до Норт Батлфорду у 9 пакецикох запаковани по 4-5 кніжки а порихтани и 4 пакецики за дзеци у Киченеру. У пакецикох кніжки сликовніци, лектири и подобни, насампредз нашо виданя и виданя цо помогла **Руска фондация**. З тим витвориме шицки заключения цо принешени на Скупштини Дружтва за руски язык, литературу и культуру хтора була концом новембра 2008. року. Учительки з Н. Батлфорду нам уж

написали же у медзичаше достали припознаня и же чекаю кніжки хтори зме, з помоцу **Любици Малацковей** хтора поднесла векшу часц ПТТ трошкох (коло 8.000 дин.) послали и же им таки кніжки необходни за роботу з дзецими.

У подпису: **Иринка Папуга**, председатель Скупштини Дружтва

Так ше у пракси указало же Дружтво дзба за руски язык, за шицки форми його пестованя, не лем у рамикох Войводини, але и ту, на америцким континенту. Велі у Дружтве з радосцу прияли вистку о тим же ту у Канади даскельо дзешатки

руски дзеци организовано през викенди пестую, уча мацеринске слово, и потим потримали идею же би ше таки руски одделена помогло и з пакециками руских кніжкох рижного профилу, а з намиру же би ше учительком роботу

Школяре и їх роишци з Киченеру

Предлуженє на 8. боку

XV ТРАДИЦИЙНИ РУСКИ БАЛ
КИЧЕНЕР 2009

У КИЧЕНЕРУ ОТРИМАНИ XV РУСКИ
ЖИМСКИ БАЛ

У НОВИМ АМБИЄНТУ

Найвекши сход онтарийских Руснацох-виселенцох у першим кварталу каждого року то Руски жимски бал. Традиция предлужена и того року понеже на сам дзень Св. Валентина, соботу. 14 фебруара, у Киченеру отримане 15. по шоре балске вешелє. На тогорочни Жимски руски бал зишли ше коло 160 особи, преважно то члени фамелийох наших виселенцох зоз Войводини хтори жию на подручю Киченера и Ватерлуа, але и зоз Торонта, Хамилтону и других местох у тей часци Онтария.

По першираз бал отримовани у амбиенту велькей свадзбней сали немецкого клуба "Конкордия" а присутних забавял оркестер под руководством Владислава Надьмитя. Бал отворел и на руским, сербским и англійским языке присутних привитал Славко Роман Рондо. На вецей позицийох у сали були положени красни руски партки, ручніки, над оркестром бул вельки надпис "XV традиційни руски бал Киченер 2009" украшени зоз вишиванима ручніками и руским гербом (опатриц фотки). На балу була богата вечера, рижнородна музика за танец (було ту за шицки народи и народносци покус, але руски шпиванки були основа вечара), була солидна томбола хтору обезпечели

Предлуженє на 11 боку

ИНТЕРНЕТ КОРЕСПОНДЕНЦІЯ ЗОЗ ПАНІ АДИНУ САБАДОШ-ПОПОВИЧ, БЕЧ

БУЛИ ТО КРАСНИ, КРАСНИ ЧАСИ...

◆ Указало ше же пані Адина Сабадош-Попович зоз Бечу барз вичерпно позна фамилийну историю хтору, з отвореним шерцом, подаровала и шицким читачох “Руснацох у швецѣ”

Пририхтал: Гавриїл КОЛЕСАР, Киченер, КАНАДА

Необчековани контакти на интернету, научел ме живот, можливи у цеку каждого дня. Я их дожил у вецей нагодох и у рижних интернет-можливосцох. Але тот о хторим вам, читачом новинкох, жадам ту виприповедац збул ше аж и за мене необчековано.

По законченю каждого числа новинкох, кед их розпошлем до швета, о кратки час порихтам и информацию о тим же новинки вишли, найновше число, и у ней дам прегляд основного змисту. И вец тоту информацию посилам на коло 300 имейл адреси у цалим швецѣ. Можем ше лем наздавац же векшина тих цо тот имейл достаню, же го и пречитаю. Не мам податки о тим бо ридко хто дацо прекоментарує назад.

Кед раз, а мене сцигнул имейл зоз Австриї. Там наших виселенцох, Руснацох думам, ест лем гарсточка. А новинки на адресу достава лем една предплатнїца – пані Даринка Гулевски родз. Сабадош, хтора жиє у Michelhausen. Медзитим, имейл не бул од ней:

Дзекуєм на имейлу хтори ми вше нова радосц кед го читам и шицко цо з нїм у вязи. Мило ми же можем буц информована як нїгда у прешлосци бо нам интернет дал велї можливосци. У остатнїх 4-5 рокох доставам велї информациї по руски а з тим обнавям и мой руски язык. Пребуваюци ту у Австриї, у цудзим окруженю, позабувала сом даєдни слова з нашого языка, а тераз начитам и чуєм даєдни вирази хтори сом, види ми ше, не чула нїгда док сом була у Руским Керестуре. Горда сом на мой руски народ и на його досяги. Прето ше трудзим зоз мою фамелию и ширишу родину бешедовац по руски, кельо ми обставини допуцую, а зоз цильом же би наши младши точно знали зоз хторей су грудки.

Ми, цала фамелия, християнє и трудзимє ше буц активни у церкви, помагац, штивац и грац. Дзекуєме Богу же постоїме и же му можеме служуци на способ хтори нам оможлївел. Най Му будзе слава и хвала за тото шицко.

Вашо новини читам, моя шестра Даринка ми их дава кед вона почита. Видзим же у новинкох обявюєце о винчаньох наших виселенцох або податки о новонародзених бебох. Ми прешлого року мали свадзбу, оженєл нам ше син а тиждє зме мали кресцини нашого унука. Посилам даскельо слики та кед будзеце мац можливосци любели бизме кед би ше то обявело. Примце красни поздравї од Олги або як ме ту роками волаю од Адини Сабадош Попович зоз фамелию.

Шицко було ясне - пані Даринка и пані Олга (Адина) родзени шестри хтори жию на подручю Беча. И вец ясне же шицко тото не могло остац лем на даскелїх послатих фотографийох и основних информацийох. Ушлїдзела преписка, вецей имейли, поради, мойо числени питаня, и о еден час мал сом у рукох тот наисце вичерпни текст-интервю зоз пані Адину Сабадош-Попович.

- Тераз сце, пані Адино, у Австриї. Медзитим, за початок розгварки би було интересантне вецей дознац о ваших кореньох, о ваших предкох... На ясних податкох зоз прешлосци можеме лепше розумиц и тераиньосц.

- Я ше, на щесце, досц интересовала о моїх предкох. З увагу сом слухала приповеданя моїх родичох о наших дїдох и прадїдох, пробовала сом запаметац цо вецей з того. Ниа, основни податки о нашей фамелиї по

мойому оцови, а з бабовеї страни би були таки: Мой прадїдо Данило Марков-Емеди ше оженєл зоз Марю Салонтаї. Неодлуга потим, бул то 1904. рок, як млади бачи, вон пошол сам до Америки, до ЗАД и становел ше у Акрону, у держави Огайо. Було то, приповедал вон познейше дзецом и унуком, длуге длуге путованє на ладї. Тих рокох до Америки пошла и Данилова шестра Юстина одата за Пляскача. Вона ше швидко подняла,

Мой прадїдо Данило и прабаба Маря зоз дзивчатком Меланку, мойо бабу. Сликванє у Америки 1907. року.

збогацела и накупела вельо жеми у Лалитю и Руским Керестуре. Подаровала з тей жеми и моеї мацери и родином. Волала вона у свой час и мойого оца до Америки, послала аж и гаранцию, але ше мой оцєц нараз пре-

Фотографія ч. 1: У першим шоре, ліво, стої хлоп у калапе, зоз баюсами и квецом у рекли, то Дюра Латяк (то дідо Дюри Латяка, редактора у пензії, хтори жиє у Новим Садзе) а його жена шедзи опрез нього и при ней їх син Дюра, а то оец спомнутого Дю. Латяка з Н. Саду. Його оецц (тот хлапец на слики) бул у свой час еден з найлєпших тамбурашох у Керестуре а з нїм грал и Горняк на гушлі. Грالی вони як гудаци, або як скорей нашо людзе гуторели же “грау у банди”, значи, у оркестру. Найчастейше гралі у Мироня у карчми.

Тоти двойо цо шедза на першей слики у стредку, старши людзе, то Рагайово (народзени ище 1810 року) а на фотографії ч. 2 тота жена цалком на право то їх дзивка (мено непознате). Вона ше одала за Мадия, муж шедзи при ней и у рукох трима пиво. Тото сликоване у Америци. Им ше народзела Ганя (моя прабаба) цо бивала на Циглашоре а одала ше за Дюру Сабадоша. Вони на слики ч. 1 у першим шоре на право стої Дюра (мой прадїдо) а такой долу шедзи моя баба Ганя зоз дзецми Мелану и Янком. То, уствари, мой дідо Янко кед бул мали и його шестра Мелана хтора нїгда дзеци не мала а була одата за Дюрчу (вон бул чобан и бивали при бегелю, на Гаравцу)

думал, не сцел пойсц... А ми, дзеци, ше уж радовали же пойдземе аж до Америци...

Дас о пол рока пошла за моїм прадїдом Данилом и його жена Маря. Теди ше так одходзело до Америци як цо нашо фамелії, познейше, одходзели до Немецкей, до Австриї и других европских жемох. Там, у Акрону, народзела ше им 1906. року дзивка Меланка а 1908. року дзивка Маря. Робели там у Огаю вельо, вредно, шпоровали и кед себе вираховали же можу купиц дома надосц жеми одлучели ше врациц до Сриму. Ту, у Сриме, неодлуга ше им народзел и син Дюра.

Поведла бим пар слова и о нашей фамелії, односно о предкох по оцовим боку: Найстарша дзивка Мелана ше одала за Янка Лисого Сабадоша (Лисия) до Керестура. Мелана и Янко то мойо баба и дідо Сабадошово. У малженстве ше им народзели пейцме синове и єдно дзивчатко хторе умарло ище як малючка беба. Перши син Владо народзел ше 1924. року (супруга Леона), Любо

1925 (супруга Натала), Янко 1928 (супруга Ирина), Елемир 1934 (супруга Леона) и Теофил 1938. року (супруга Мария).

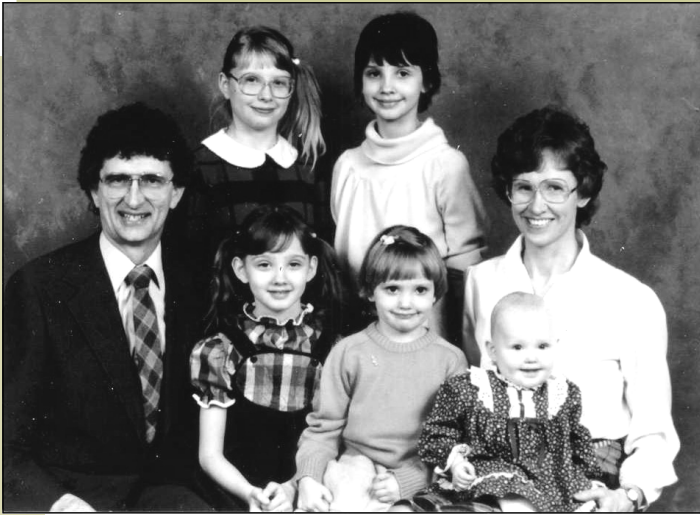
Моя прабаба Ганя Сабадошова зоз сином Янком (то мой дідо Янко Сабадош Лисого кед бул мали)

Младша дзивка, Маря, одала ше до Вербасу за Йовгена Чизмара. Мали вони двох синых, Теотима и Славка. Цала фамелия ше одселела до Америци. Паметам же зме Марю волали “Тета зоз Америци”. Тета и шовгор поумерали, Теотим жиє у Южней Корей дзе преподава теологию и англійски язык. За Славка сом несигурна дзе хвильково жиє.

Їх младши брат Дюра з фамелию тиж пошол до Америци 1971. року. Путували преїг Австриї, односно були у нас у Бечу покля чекали за паперами и гаранцию. Стари уж помарли а синове Владо и Яни не знаме дзе жию, у хторей часци Америци. З нїма ше чуєме раз у дзешец рокох. А їх найстарши, треци брат, жиє у Немецкей але з нїм не маме дяки контакт.

СЕДЕМ РОКИ Я ВАС СЛУЖЕЛ

- Дїдо Янко Лиси Сабадош, попри того же бул параст, же робел на жеми, бул и цензар у Керестуре. Каждей недзелї вчас рано одходзел на бицигли до церкви а по законченей Служби би одходзел до Мироньовой

Теотим Чизмар зоз супругу и дзецми

карчми и ту кончел свойо цензарство а коло поладня, кед дзвони дзвонели, вон би ше врацал и гурал би бициглу коло себе... после карчми, после цензарованя и олдомашох, вещей не могол гоніц бициглу. Баба го чекала зоз уж навареним недзельовим полудзенком а ми, унуки, го чекали на капурки и випатрали зме го же кеди ше зяви, кеди ше приближи гу обисцу. Вон би ше нам зрадовал, пообочковал кажде унуче и дал нам каждому по банку. Дідо и баба Лисого бивали на Буджаку, на адреси Партизанска 39.

Мойо шестриніци и братняци у Керестуре, по Сабадошових, то Меланка одата за Янка Планчака, потим Любка Сабадош зоз жену Марчу, Веселка Надьмитьохтора зоз супругом Владиславом и дзецми тераз жиє у Канади, Славко Сабадош, Юлин и Златка, Томислав у Мадярскей, Славко и Славица у Червинки. Гека и Бачо и Снежка и Янко у Руским Керестуре.

Читаюци тоти систематизовани, преглядни и вичерпни податки о блізших и дальших предкох хтори презентувала пані Адина, пробовав сом спатриц едно питанє, питанє хто то, по правилу, у фамелиї з колена на колено "нашлідзує" таки податки о своїм роду, памета их и преноши далей? Мойо искусство гутори же то, углавним, перше або другонародzene дзецко у фамелиї. У векшини случайох найстарше дзецко заинтересоване баржей як младши за свой род, за свой корені, воно часто почина вирабляц и такволане "древо живота" фамелиї, призберує стари фотографії,

превжала на себе тоту терху - очувац и преношиц фамелийни идентитет на нови поколеня. Наша интернет-розгварка предлужена у тим напрямє.

- Прекрасне познаванє лози Сабадошових, по дідови. А чи вам так исто позната и ваша фамелия, ваши предки и родзини по мацери хтора по походзеню Буилова?

- Мой прадідо **Алекса Буила** бул музикант, грал на виоліни. Оженел ше зоз **Ганю** (ей дзивоцке превзиско нам непознате) зоз Коцура хтора после седмого дзєцка, як є народzene, умарла. Мена їх дзєцох **Веруна, Владо, Янко, Миронь, Яким, Данило** и **Михал**, мой дідо. Мой дідо Михал ше народзел 1907. року а, понеже не мали мацер, вон одходзел седем роки, як хлапчик, служиц же би заробел кус пенєжку. Приповедал нам же му брата Владу

ридки документи, забили Мадяре у Вербаше, а брат записує важни Яким ше нігда не врацел зоз руского податки и факти фронту. Дідов брат Миронь ше зоз прешлосци, зоз истории конкретней фамелиї... Розуми ше, то не даяки закон, як ше гвари, то не тварде правило але, пракса гутори же то драга очуваня фамелийних сагох у векшини наших фамелийох. Видзи ми ше же у

ВОНКА БУЛА ЖИМА, ВЕЛЬКИ ШНІГИ

- Дідо Михал Буила остал запаметани и як еден барз искусни заградкар, можебуц и перши у Руским Керестуре?

- Дідо Михал нам тиж приповедал же бул биреш на салашу у Креніцкогго. Ту ше од Болгарох научел як треба робитиц у заградкарстве, за тото ше определел и мож повесц же цали свой живот препровадзел на чистим воздуху на своїх польох и у заградках. Бул, мож повесц, перши заградкар у Керестуре и заслужел даскельо медалі. Оженел ше зоз **Магду Колошній**. У малженстве ше им народзели штvero дзєци: моя мац **Ирина**, нина **Марча**, нина **Фебронка** и, як наймладши, сцигнул и їх брацик **Владо**.

Мой дідо ставал на три, на штири рано и баба му каждого рана варела чаю и дробеного хлеба до нгыо и вон вєц, подкритени зоз фриштиком, одходзел на польо. А коло поладня баба Магда одходзела пешо на польо хторе було на Билей и ношела кошарку зоз полудзенком. Розуми ше, потим и оставала на поля и робела, ведно з дідом, до вечара. Вони мяса мало трошєли а дідо, як заградкар, уживал у костираню з вельо же-леняви и з надосцк ойдзеякей овоци. Бул вше здрави и нігда му доктор не бул потребни. Медзитим, єдного дня почувствовал же му цошка не добре та поволали доктора хтори заключел же дідо ма вред и же операция у таким

Моя нина Мария Хилченко и млада Натала Мудрого

случаю необ-ходна. Розуми ше, дідо одбил операцию. Лічел ше на окремени способ – нігда не забудзем тот ви-раз хтори хасновал мой оцел кед сцел дакус пофрантовац на тоту тему. Оцел споминал же ше дідо сам вилчел, же залічел тот вред понеже пил “млека и розтрепани вайца”. Пожил наш мили дідо полни 95 роки.

Барз сом любела мойо нини хтори були красни дзивки и була сом, як дзивче, горда же мам таки красни нини хтори знали любиц нас, дзеци коло себе. Були то красни, красни часи!

Паметам, кед сом служела у баби, же ше нини кажди вечар рихтали висц на варош, до дружтва або на танец... а понеже теди було почежкосци з подмиряньюм зоз струю часто ше хасновало за ошвицене лампу на витрион. А вони два, раз една раз друга, бегали зоз лампу раз до предней хижи, та назад до приклета, та вец до задней хижи гу жвератку, вше бегали з тоту лампу док ше рихтали, облекали. А ми ше дзеци припатрали а кед вишли зоз лампу до другой просторії ми, розуми ше, оставали у цмоти. Було то праве уживане буц у цмоти. И покля вони з лампу були у другой хижи ми ше пробовали койкадзи поскривац, крили зме ше и под посцель, и за буджак и индзей. А баба и дідо нас, ніби,

Свадзба Владу и Мелани Колошній. Моя нини Мария кучи з ліва друга (кого ище познаце на слики? Явце нам!)

гледали, гледали а ми, скрити, поцерпали же кого першого ‘наиду’... То було нашо бавене. А кед би вони два пошли на варош е, аж вец бул сабат-вашар. Ми дзивчата вихасновали нагоду и такой зме ше починали шминкац зоз їх койдзаякими шминками. Фарбу за гаравене обервох зме так “направели” же зме зоз ширку окурели полцорову шольку и тот чарни гар зме хасновали за оберва, брали зме їх кармини, бреновали зме власи и шицко тото було праве уживане за нас. И то так кажди вечар. А вонка була жима, паметам, були вельки шніги теди. А нам було супер у бабовей цеплей хижи. Були то красни часи у баби вжме, кед тирвал розпуст. А влече на Лейох бул скоро

каждого дня сход дзецох з нашей класи. Ту зме ше лабдали або зме ше пендрали по лиянох на тополі и зберали зме руменец. Бул ту теди Симунович (нешка є паноец у Горватскей), Марча Чапкова, Любка Рамачова, Юлин Орос, Иринка Папу-

гова, Влади-мир Будин-ски, Дюра Ду-даш. Шицки вони зоз генерациі ’53 у валале.

Моя нини Марча ше одала до Червинки за Милана Хилченка и народзели ше им двойнята Славица и Славко, моя шестриніца и братняк. Славица ма приватну школу и преподава немецки а Славко у Суботици дзе преподава Информатику. Нини Марча

була ши-вачка до хторей скоро зоз цалого Керестура ходзели шиц. Бивала на Гроблянскей улічки, на Лейох.

Моя друга нини Фебронка ше одала за Бандику Балоба (уж є покойни), хтори бул уметнік и реставрировал велі церкви у Войводини а, попри того, мальовал по обисцох. Народзела ше им дзивка Геленка Гека, нешка позната бодибилдерка. Вона у своїм обисцу у Керестуре отворела бодибилдинг центр и ма веліх заинтересованих за тоту файту спорта и уметносци на обликваню целу.

Брат моеї мацери Владо умар а за нїм остала його супруга Даница и дзивка Снежка хтора ше одала за

<p>Заступніки магазина "Руснаци у Швеце"</p>	<p>Австралия и Нови Зеланд Zelimir PAP 11 Minerva Place NSW 2170 Presnons Sydney Pap_zelimir@hotmail.c</p>	<p>Канада (заходна часц) Amalija DUDAŠ #206-11030-107 St EDMONTON AB T5H 4G5 Tel. (780) 428-4988</p>
<p>Войводина Sanja TIRKAJLA I. L. Ribara 50 25233 Ruski Krstur Srbija Tel. (025) 704-202 so.tiki@neobee.net</p>	<p>Немецка, Австрия, Шведска, Швайцарска, Baran Mihajlo Schützenstr. 16 67061 Ludwigshafen 100.224499@germany.net.de</p>	<p>Канада и ЗАД Gavra KOLJESAR 324 Overlea Dr. Kitchener, ON N2M 1T8 Tel. (519) 570-9614 gkoljesar@gmail.com</p>

“ФЕЙСБУК” ЯК СЕРВИС ЗА ГИГАНТСКУ СОЦИЈАЛНУ МРЕЖУ

И ПОД ТОТУ ГАНТУ НАЙДЗЕЦЕ РУСНАКА

facebook

Пише:

Гаврил КОЛЕСАР

- ◆ Рост того веб сайта таки нагли, а його функция на повязованю членох така мощна, же уж кружи по швецѣ така думка “Брацику, забудь на ‘ноки’ - ”Фейсбук” повязуе людзох!”

У прешлим чимле новинкох написане о веб сайту “Ютуб” же, у релативно кратким часовим периодзе, постал барз популярни и нащивйовани насампредз пре свою видео-змисти. Еден други веб сайт, хтори означел 2008. рок и хторому популярносц рошне з дня на дзень, то “Фейсбук” (Facebook). За розлику од “Ютуб”, тот веб сайт на перши погляд не понука дацо екстра ексклюзивне. По основней идеї то веб сайт социјалного характеру, значи, задумани є як простор у вируталним швецѣ интернета у хторим ше буду стретац нащивителе шицких возростох и, потим, заедніцки “ткац” индивидуални або общи змисти. Тот интернет-сервис за гигантску социјалну мрежу хасновательох оможлівюе же би кажде хто ше региструе могол направиц свой бок, свой профил, значи такѣ дацо як свою особну карту, особну презентацию. Кед на “Фейсбуку” стретнеце членох хтори вам, по було хторей основни, интересантни можеце им дац статус “приятеля”. На своім боку, до одредзених рубрикох, можеце уписац дацо, коментаровац, констатовац же маце даяку бригу, або же сце пре дацо щешліви, або же сце у тей хвильки смутни, депресивни, або же сце сладоляд ... а тоти коментари буду видзиц шицки вашо приятеле (ви видзице їх подобни коментари) и такой даедни спомедзи нїх ступя до помощи же би ше ваш смуток або депресия ублажели або и цалком елиминовали. То лем приклад хтори илуструе як на социјалним плане

функционуе тот веб сайт. У тих модерних часох людзе, випатра, жадни друженя, жадаю сцекнуц од осаменосци, найсц нових прятельох (або дакедишнїх зоз хторима давно претаргути контакти) а “Фейбук” им праве тото оможлівюе.

Милионске членство “Фейсбука” ше зединоє и на числених **группох** (темох) або на одредзених **тематских бокох**. Понеже без нас, як запрашки, нет анї едней мачанки на тим швецѣ, вец цалком розумліве же ше и под тоту ганту наволану “Фейсбук” наледи на руску душу. И то вера не на едну, але на стотки. Наприклад, кед пойдзеце на веб адресу <http://www.facebook.com/group.php?gid=48047961101> вец ше найдзеце на главним боку групи Ruski Krstur. Дня 15. фебруара, кед материял за тот напис призьберовани, тота група мала 164. регистрованих членох

“Фейсбук” як социјална интернет мрежа почал з роботу 4. фебруара 2004. року. У половки фебруара 2009 року мал 175 милиони членох. У остатнім чаше кажди мешац тот веб сайт доставал 20 милиони нових членох (!!!). Кед би, на даяки способ, тераз “Фейсбук” бул преглашени за державу постал би шеста жем по велькосци на швецѣ - у шали недавно гварел Марк Цукенберг (24 роки), снователь того веб сайта. Спрам податкох фирмох за анализу интернета, вецей як 70 проценти членох “Фейсбука” творя хаснователе хтори не зоз Америки, и векшина “Фейсбуковцох” старша од 30 рокох. Кажди хаснователь того сайта за дружене ма стредне 120 “Фейсбук приятельох”, а члени препровадза дньово вецей як три милиярди минути у друженю на бокох того сайта.

“Майкрософт” ише у октобре 2007. року за лем 1,6 одсто акційох “Фейсбука” плацел невіроятни 240 милиони долари. Кед би ше вредносц “Фейсбука” ценела по основу тей уплати, виходзи же тот веб сайт вредзи 15 милиярди долари. Цукенберг бул недавно судзени понеже вишло же украднул основни, жридлови код за тот веб сайт. Осудени є же би у звонкаудским поровнаню плацел 65 милиони долари. З оглядом же “Фейсбук” вредзи 15 милиярди долари, а Цукенбергова часц у нїм коло 3 милиярди долари, вон тоту кару за крадзу виплацел як даяку дробніцу.

(нешка тото число напевно векше). У окремним облачку на правим боку мож видзиц список 5-6 группох по дачим блїзких зоз группу Руски Крстур. Кед вам даедна з тих группох випатра интересантна, войдзеце до ней и едноставно ше и там региструеце. Кажда група ма регистер членох хтори вам доступни кед же сце член “Фейсбука”. Препатраюци тот регистер часто наледице на мена хтори вам познати и такой, розуми ше, даедних спомедзи нїх замодліце же би були вашо “приятеле”. Так ше стрета познатих, а установюе нови и нови приятельства.

Шейтаюци по “Фейсбуку” з групи до

ШИРЦЕ ГЛАС О НОВИНКОХ “РУСНАЦИ У ШВЕЦѢ”

ИНТЕРНЕТ И КОЛО НЬОГО

НОВИ ТЕМИ НА "ЮТУБ"

У прешлим чысле новинкох зме писали же на познатим веб сайту "Ютуб" нет тельо видео материялу о и за Руснацох кельо би могло буц. И виповедзена теди и една файта надїї же ше то, озда, дакус унапредзи у наступним периодзе. О штири мешаца, ниа, кед зме преанализовали цо ест наручене з нових змистох на "Ютуб", могло би ше буц и задовольни з тим цо ше нового там нашло. Ниа, ту теми хтори зме призначели як нови:

Свадзба (4 часци), Червена ружа (2 часци), Червене пупче (2 часци), Танец "Прадки" (3 часци), Група "Роса" на

"ЧР" (2 часци), з єдней представи Театра "Дядя" (2 часци), Сватове (5 скечи) Шалтер, Крачун, Забивачка, У кукурици, За пременки. Ту и вецей нашо шпиваче и таки шпиванки: З чим таргуеш, Стари салаши, Здогадоване на Дюрдьов, Ровніно моя, Багрени пред хижу, Витре дуй, Чече, вода, чече; Госпде помилуй – Служба, Миколай, Нове Орахово; Наступ Дружтва Руснацох у Суботици на фестивалу "ЧР"; Група "Парадокс"; Геноцид Русина Подкарпатя (3 часци – филм бул приказани на медзинародней конференції у Ростове на Дону), Обележен национални празник Русина (остатні два по сербски); Warhol (identity) барз добри документарец титловани по английски а озвучени на русинским (прешовска.варианта) Вироятно ест ище того цо нове але нам ше у прегледованю не зявело спрам критерийох яки ше задавало. Углавним, мож буц задовольни и з тим напредком у остатні штирох мешацох. Най би було и далей так.

SKYPE ПОВЯЗАЛ (И) РУСНАЦОХ

Штварток, 5. марца, мал сом чещ буц учасник у єдним експерименту хтори обдумал главни редактор у Рускей редакції ТВ Войводини **Мирко Канюх**. Можем лем предпоставиц же го една наша длугша преписка преїг интернета индиректно инспировавала на таку идею: пробовац з помощью Skype установиц вязу медзи Новим Садом и Киченером у Канади же би зме, як собешеднікове у видео-розгварки зняли прилог за потреби емисії "**Войводино, добри вечар**" у хторим зме побешедовали дакус вецей о малим, скромним юбилею новинкох "Руснаци у Швеце", о тим же ма праве висц тото 20. число хторе тримаце у рукох. И удало ше, идея у подполноски витворена. Пол годзини пред початком емитованя спомутей емисії редактор Канюх и я установели вязу, побешедовали, шицко тото зняте и уручене до змисту емисії хтора уж була у цеку. Скоро 15 минути розгварки потвердзели же таки можлівосци хаснованя интернета цалком реални и же убудуце мож на таку файту контакта частейше раховац же би ше обезпечело информации з рускей дияспори у Швеце. Успих того експеримента нательо векши же, спрам шицкого, наша Руска редакция була ПЕРША хтора таке цошка витворела у рамикох ТВ Войводини, а можебуц и ширше.

24 ТВ КАНАЛИ НА ТАЦНИ

Розпорядок емитованя ТВ емисийох Рускей редакції на ТВ Войводина у Новим Садзе бул дати у прешлим чысле. И кратке упутство як ше уключиц до стриму тей телевизийней хижки хтора неспреривно емитуе свою програму до интернету. У тим чысле вам понукнеме ища даскельо линки на хторих виселенци хтори жадни патриц руски емисії або даєдни сербски ТВ станїци, або даєдни филми односно ТВ серїї з прешлосци годни найсц

Предлужене зоз 6. боку :

facebook

групи утвердзел сом же ест таки групи хтори з нами Руснацами / Русинами насправди маю надосц вязи. Так можеце нашивиц тоти групи: **Carpatho-Rusyn Heritage** (38 члени), **Carpatho-Rusyns** (42), **Rusyn's - Rusin's Unite** (51), **Carpatho-Rusyns Everywhere!** (389), **I am rusyn**, (228), **Lemkos are not Ukrainians** (47), **Lemko** (72), **Lemko Vatra** (103), **Byzantine Catholics** (97), **Kucura** (17), и вец ознова **Kucura** (57), **Rusinsko narodno pozorište "Petro Riznic Djadjja"** (111), **Paradox** (63), **Pact Ruthenorum** (74), **Sur "Bombaj"** (97), та аж и таки як **Fan club bacika Kimca zoz trafiki "BOSS"** (94). Од групох на тему Войводини спомнем тоти: **Born in Novi Sad, Serbia**, (1394), **VOJVODINA** (4393), **NOVI SAD JE MOJ GRAD** (2686), **U Novome Sadu** (7229).

Окрем групох ест и такволани page змисти, односно "боки". То змисти дзе една тема досц солидно пояснена, дефинована и вона тиж ма своїх членох. Наприклад, бок "**Ruthenia**" ма 394 членох, бок "**Novi Sad**" ма 440 членох, а бок "**Vojvodina**" ма 18.584 членох,

Нашива "нашим" групом и увид до спискох членох потвердзує же на "Фейсбуку" ест регистроване наисце красне число младих Руснацох хтори ше повязую як зоз своїма уж познатима приятелями так и зоз цалком новима младима особами хтори ше уключую до членства истей групи пре даяки засаднічки интерес. У даєдних групох стретнеце младих хтори тераз жию у Европи, у Америки або у Австралиї, у реалноски су барз оддалени єдни од других але на "Фейсбуку" витворюю стаємни медзисобни контакти, дописую ше, посилаю себе фотографії, звучни файли, з єдним словом, змощную приятельства. Можебуц праве у тим и окремни квалитет веб сайта "Фейсбук" хтори, нет сумніву, єден зоз драгоциних каменюх убудовани до огромного мозаїку шветового знаня хтори наволани интернет.

конекцию и добри прием сигнала. И то шицко задармо.

Досц практични, значи, едноставни приступ гу патреню ТВ емисийох (24 канали вам на розполаганю) зоз жемох дакедищней Югославиї найдзеце на линку NET-televizor <http://www.nettelevizor.com/index.php> або, евентуално, на линку ZBRKA.com <http://www.zbrka.com/tv-uzivo/> а на тим веб сайту маце и надосц филми и сериї <http://www.zbrka.com/besplatni-domaci-filmovi/>. Кед сцеце патриц даяки домашні филми вец ту добре послужи линк <http://www.domacifilmovi.net/>, а кед воліце ТВ-сериї, дакедишні и тоти цо ше праве тераз емитую, вец вам предкладаме линк <http://www.tvserija.com/>. У глави ше вам закруци кельо того ест! Розуми ше, на ТВ Войводини або

на Радио Нови Сад, на руски емисії, можеце ше приключиц и з постредованьом веб сайта “Руснаци у Панониї” <http://rdsa.tripod.com/>.

РОЗПОРЯДОК ЕМИТОВАНЯ

Пред двома роками зме обявели розпорядок емитованя емисийох Рускей редакції Радио Нового Саду. У медзичаше приходзело до вименкох у даедних терминох емитованя. За тото число зме пририхтали, наздаваме ше, точну схему емитованя емисийох спрам хторей ше можеце приближно ровнац у Европи, на америцким континенту и у Австралії. Приемне слухане!

РОЗПОРЯДОК ЕМИТОВАНЯ – THE SCHEDULE OF RUSYN BROADCAST

Локални час у Новим Садзе Real time in Novi Sad	То у Онтарию и на востоку ЗАД In Ontario and East USA it is:	У Сиднею, Австралия то: In Sydney, Australia it is:
Од 5.00 по 6.00 годзин рано 5 AM to 6 AM	11.00 г. вечар та до пол ноци 11 PM to Midnight	од 3.00 по 4.00 г. пополадню 3 PM to 4 PM
Од 8.00 до 11.00 г. пред поладньом 8 AM to 11 AM	2.00 г. вноци до 5.00 рано 2 AM to 5 AM	од 6.00 пополадню до 9.00 вечар 6 PM to 9 PM
17.00 г. пополадню до 17.45 (Соботу и виедзелю до 18.00 г.) 5 PM to 5:45 PM (Sat. and Sun. to 6 PM)	11.00 пред пладньом до 11.45 (Соботу и виедзелю до 12:00) 11 AM to 11:45 AM (Sat. & Sun. to Noon)	Од 3.00 вчас рано до 03.45 (Виедзелю и пондзелок до 4.00) 3 AM to 3:45 AM (Sun. & Mon. To 4 AM)
Штварток од 22.00 г. до 6.00 рано пятюк Thursday 22PM to Friday 6 AM	Од 16.00 г. пополадню до пол ноци, то добри термин 4 PM to Midnight, good timing	У Сиднею то пятюк од 8.00 рано до 16.00 г. пополадню In Sydney it is Friday 8 AM to 4 PM
Виедзелю од пол ноци до 6.00 г. пондзелок рано Sunday Midnight to 6 AM	Виедзелю од 18.00 г. пополадню та до пол ноци у Онтарию Sunday 6 PM to Midnight	Пондзелок од 10.00 рано та до 16.00 г. пополадню Monday 10 AM to 4 PM

КАНАДА

А учительки зоз Норт Батлфорду писали Дружтву за руски язык и тото:

Недзелями ше сходзиме у ОШ “Нотр Дам” (дзе ходзи и векшина наших дзецох) од 3. по 5 годзин пополадню. На хасоване зме достали читальню, физкултурну салу и место за одкладане наших стварох. То було найвещей цо нам директор тей школи могол обезпечиц, але нам и попри того недостава особна учальня дзе бизме могли охабяц свойо ствари и викладац нашо роботи.

Дзеци углавним дзеліме на два ґрупи. Кед предшколска ґрупа ма активносци у читальні теди старши дзеци у физкултурней сали

Предлужене теми зоз 1. боку :

и процивно.

У читальні орґанізуеме таки активносци: читане приповедкох и поезиї за дзеци, розгварки о подїйох з каждодньового живота, означоване важних датумох, пририхтуеме драматизацию приповедох, шпиване и танцоване, читане “Заградки”, пантомиму (дзеци одгадую занїманя людзох, животинї) илустроване пречитаних приповедкох. У физкултурней сали орґанізуеме бависка як цо то “Не пать тамаль бо там фаркаш”, Фарби, Вибиванки и Залядзованки. Маме ту преїґ 80. дзеци а нашо години найвещей нашивую дзеци предшколского и младшого школского возросту, ест од 10-30

дзеци на годиных пестованя. Най надпомнеме же зме на Летнім дзецинским кампу орґанізували дзецински активносци як цо вишиване, квиз о Руснацох и розумене словох хтори означую стари руски предмети.

Були бизме вам подзековни кед бисце нам могли послац план и програм роботи котри ше хаснуе у школах за пестоване руского языка и култури як и учебніки и кнїжки поезиї и прози за дзеци, словнік руского языка, приручніки за роботу и подобне.

На концу, примце вельо цепли поздрави зоз жимней Канади од школярох и учителькох зоз Норт Батлфорду! Дзекуеме на помощи –

Весна Фа и Любца Павлович.

У пакетах цо послани до Н. Батлфорду и Киченеру були таки кніжки: Ластовичка 2, Сні малей Иринки спод едней перинки, Гачатко-горбатко, Ровні цар, Ерато над Коцуром, Квитки з нашей заградки и други.

До Киченеру пакецики сцигли на адресу Юлина и Славки Макайових, концом януара мешаца о чим вони информовали Иринку Папугову:

Иринку, ище раз дзкуеме и обавесцуеме це же кніжки праве сцигли вчера. Штири коверти ту та озда шицко у шоре. Вельо поздрави, Макайово.

Пре непознати причини, кніжки сцигли до рук руским школяриком у Киченеру мешац познейше, на початку марца. Дзеци их радосно прияли и такой ше з німа вифотографовали за памятку а же би фотка була обявена у наших новинках.

У медзичаше, дзеци достали и дзедински часопис “Заградка” после окончених порадох зоз редакцию у Новим Садзе.

З тей нагоди бешедовали зме и зоз **Кристину Креніцки** хтора з

препознаване родох же би ше одупарло упліву англійского языка у хторим то иншак регуловане – гварела нам Кристину. И додала же є наисце задовольна зоз дзеци и зоз с о т р у д н і ц т в о м родичох. Векшина родичох ше зложили же би о своїм трошку предплацели дзеци на “Заградки”. Кристину, тиж, наявела же од септембра того року найвироятнейше будзе у Руским Керестуре на дальшим школованю та не годна робиц зоз дзецими.

* * *

Конкретна новосц-вистка цо сцигла зоз Норт Батлфорду о чечуцих активносцох руских дзецох и учителькох то тот: У одделеньох младшого предшколского возросту Основней школи Сент Мери у Норт Батлфорду, у хторих ест надосц нашо руски дзеци, у першей половки фебруара отримани години упознаваня їх товаришох зоз класи хтори бешеду рижни други язики зоз нашим руским язиком, зоз основами русской культуры.

М а л и Канадяне, ведно зоз дзеци руского походзеня и їх учительками руского языка Любца Павлович и Весну Фа, напекли медово колачи, учели танцовац танец “На жленей травки”, слухали приповедку “Дідо и цвикла” и участвовали у ей драмским виводзеню, та учели по руски повесц числа, фарби, дні у тижню.

Тот проект тирвал два тижні од пондзелку по штварток у обидвох зменох (предполадньовой и пополадньовой) а на инициативу

И мали Канадяне научели танцовц “На жленей травки”

учительки **Шаун Блекмер** у чиїх одделеньох шицки нашо дзеци младшого предшколского возросту.

Пред тим, на еден з фамелийних вечарох у тей школи, бул поволани **Александр Лекко Гарди** же би зоз зоз мадіоничарским точками забавял наймладших. Познейше постало ясне же Александр зоз своїма мадіоничарским схопносцами виволал одушевиє не лем дзецох, але и їх родичох. Александр указал своєю схопносци и на балу “Руски прадки” стредком фебруара.

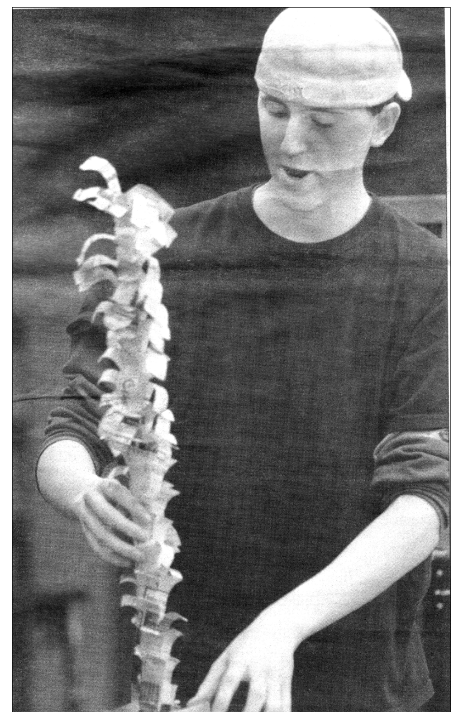
Й. Д. и Г. К.

Сциги кніжки, сцигла “Заградка” - опатраме, читаєме, фарбиме, виштригуєме...

дзеци роби того школского року:

- Почали зме там на початку септембра 2008. року, а настава тирва до юния того року. Мам 16-єро дзеци, досц розличного возросту, од 4 по 13 роки старосци так же часто мушим дзеци дзеліц аж до трох групох. Найвещей робим на писаню и читаню, же би дзеци усвоєли кирилку, познали ю и досц робиме граматику у пракси,

Александр вицагує длуге древо з паперу зоз цалком звичайней малей торбочки за ланч.

ПЛАНИ, З ВЕКШЕЙ ЧАСЦИ, ВИТВОРЕНИ

На 6 годзин вечар 27. децембра 2008. року було заплановане отримоване рочней схадзки членства Руского дружтва Сиверней Америки. Понеже ше до 6 годзин зишли лем коло 10 особи, початок схадзки предрильовани з надію же, озда, ище сцигну даедни особи на схадзку. На 6 и 15 констатоване же присутни 13 особи, цо по Статуту недостаточне, медзитим предложене же би ше робело. Предложене Роботне председательство схадзки, записнічар и пречитани дньови шор:

1. Звіт о роботі Дружтва у 2008. року
  - О духовним живоце
  - О роботі Дружтва
  - Финансийни звіт Дружтва
2. Дискусия и гласане о нїм
3. План роботи Дружтва у 2009. Року
4. Дискусия и гласане о тим документу

Присутни ше зложели же би ше робело по так утвердзеним дньовим шоре.

Член Управного одбору Михайло Будински у основних смугох винесол и з тей нагоди шицко цо характеризовало духовни живот нашей виселенскей заедниці у прешлим периодзе, як и основни риси наших можлівосцох у наступним периодзе. Надосц того уж було предискутоване и под час схадзки зоз преосвященим владиком Кир Георгием Джуджаром. Найкратше, свойого паноца руска виселенска заедниціца ище вше не може мац. Наш владика и тутейши владика Хмиляр мали контакти, але нам резултати тих контактох не познати и ніч ше позитивно не пременело. Гоч нам дати широки можлівосци самоорганізованя ми ше, на тим плане, а без свойого паноца, не можеме незнамяк организовац. Затераз остало же нам услуги обезпечи тутейши парох о. Володимир Янішевски – будзе нам тримац Службу Божу на церковнославянским язика знагоди Крачуна и Велькей ноци та и мешачно кед жадаме, обезпечи нам, кед будзе потребне, кресцини, винчая, хованя итд.

О роботі дружтва у 2008. року вецей повед председатель Юлиан Макаї. На початку 2008. року бул Руски бал у сали при Українскей грекокатолицкей церкви у Киченеру. Були присутни коло 190 особи. Констатоване же озвучене сали не було найлепше. Руснаци и їх култура ше, потим, презентовали у маю мешацу у будинку општини

Киченер дзе отримане означоване 30-рочниці витворйованя интернационалней язичней програми у рамикох образовного центра Сент Луис у Киченеру. У сали Ротунда бул наступ наших дзецох зоз рускей школи, а на окреминим штанду були публикації и друге цо давало вецей информации о нас як националносци.

У юнию бул отримовани Мультикултурни фестивал у Виктория парку дзе и ми мали свой шатор и експонати а заинтересовани нащивйовали наш штанд и доставали жадани информации.

Летні руски пикник отримани того лета у парку Роквуд при Гвелфу и на нїм були 120 особи. Єшенски пикник, по традиції, отримани у парку при Вудстоку. Варело ше, у форми змаганя, 6 котліки а коло 60 присутни уживали у амбиенту и красней хвилі.

У октобре була нащива владики кир Георгия Джуджара о чим надосц писане и информоване.

Школа на руским язика предлужела роботу у септембре. Уписани 16. дзеци, роби суботами и зоз дзецими роби Кристина Креніцки.

Касир Елемир Надь презентовал финансийни стан Дружтва на концу 2008. року. На початку рока Дружтво мало \$6332, бал дал приход \$961, летні пикник \$408, трошки под час нащиви владики були за \$153 векши од приходох, Єшенски пикник бул у минусу \$13, и Мультикултурни фестивал принес трошки -\$335. На концу 2008. року у каси Дружтва були 7102 долари або коло \$800 вецей як на початку рока.

У дискусії о звиту дорушени даедни чувствительнейши теми, дацо розяшнене и вон прилапени з пар дополнєнями.

Потим поднешени План роботи за 2009 рок у хторим буду тоти змисти:

15. Руски бал будзе 14. фебруара у Конкордия клубе у Киченеру. Будзе ше участвовац на Мультикултурним фестивалу у Виктория парку у юнию того року дзе ше, попри шатра, можебуц годно предавац даяки нашо едла, колачи, и понукнуц на увид кнїжки, новини и други материяли. Летні пикник ше враца на локацию Кристи озера при Хамилтону и будзе отримани у дньох коло 1. юлия, Дня Канади. Єшенски пикник, концом августа або початком септембра будзе отримани у Вудстоку на Питок озеру. Духовни живот у 2009. року –

вироятни Служби Божі кожного мешаца і Шветочні службы знагоди Велькей ноці і Крачуна. Руска школа треба же би була предложена, число школярох же би було звекшане і же би ше установела вяза зоз “Заградку”.

Було дискусії і о Планах роботи і вон, зоз малима вименками і доповненнями, прилапени як орієнтир за роботу у тим року.

По схадзці, у трецім полчасу, даскельо учасніки схадзці розпрывали о тим прецо на тей схадзці була лем една особа спомедзи новшей групи приселенцох. А при-шол і еден член зоз Хамилтону. Йому було, озда, легчей-ше присц по шнігу і жими як тим зоз Киченеру?! Цо ше то случело же можебуц і 60-80 особи з тей, найвیتالней-шей часці нашай виселеніцкей популяції у Киченеру і околіни, вообщє не заінтересовани за рочну схадзку здружєня котре і їм надосц помага і організує руску школу, руски бал дзе ше вони найбаржей вешєля, органи-зує руски пикники дзе вони наймасовнейша часц медзи нашивителями. Знаме ми од давна же присц “на готове” то найкрасше, так як на госцину. А даєдни знаю же 99% од того цо маме у року не пада з неба як цошка готове, же то треба дакеди запнуц, робиц, годзини препровадзиц же би ше, наприклад, прашатка упекли як спада і подоб-не... Заклучене же би требало найсц даяки способ прицагованя тей часці виселенцох до рамикох РДСА, їх активованя і операня і на їх моци і знаня у будуцей роботі нашого здружєня виселенцох. Г. Колесар

ЕДМОНТОН

ПАМЯТКА НА ВЛАДИКОВУ НАЩИВУ

Недавно зме од нашай сотрудніци пані Амалії Дудаш, учительки у пенсії, з Едмонтону достали одну интересантну фотку. Ниа цо сама пані Дудашова о ней пише:

Посилам вам єдну фотку хтора настала под час нашиви нашого владики кир Георгія Джуджара Едмонтону. Владика бул 10. октобра 2008. року госц у обисцу Михала Дудашового. Коло Михаловой родзини, були поволани і родзина Трушово як і приятелє хтори владику од скорей знаю а то Петюхово, Думецово і Хромишово.

Як владикови Джуджарови так і шицким нам тото стретнуце було барз приємне і остане занавше запаметане з боку шицких присутних.

(Фотография на остатнім рамику)

**ШИРЦЕ ГЛАС О МАГАЗИНУ
"РУСНАЦИ У ШВЕЦЕ" ШИЦКИМ
ВАШИМ ПРИЯТЕЛЬНОМ**

У КИЧЕНЕРУ ОТРИМАНИ XV РУСКИ ЖИМСКИ БАЛ

У НОВИМ АМБИЄНТУ

(предложєне з першого боку)

спонзоре. Мож повесц же тот бал характеризовало присуство вецей младих руских парох хтори сами або зоз дзецми однедавна сцигли до Канади. А, з другого боку, замерковане неприсуство даєдних фамилийох хтори од давна були стаємни госци жимского балу. Ту повторим тото цо сом пред пар роками у вязи нашого балу написал же кед ми не будзєме ходзиц на ньго, раз у року, хто же вєц будзє ходзиц, кому же ше то вєц тот бал і прави?! Без нас ше тото вешєлє загаші, а ми будзєме ходзиц до Словенцох, Полякох, Сербох, Мадярох, Горватох...

Напевно, уж сам факт же прешлого року у меншей сали були 186 госци а того року у новим, векшим амбиєнту були коло 160 госци нагадує же дацо заж лем “шкрипало” у самей організації бала. Можліве же нам і госцованє Звонка Богдана, хторе було такой о тидзєнь дакус погубело рахунки, хто зна... Гоч на балу грал исти оркестер як і прешлого року, особнє можем повесц же сом ше прешлого року вецей натанцовал як того і баржей сом уживал у прешлорочним музицираню истих. Но, я не мера

шицкого, поведзєме же сом, ниа, рок старши та ше ми уж ані так не танцує...Бо, конечно, при самим концу вешєля збула ше аж і “Мала Червена ружа”, даскелі госци на балу ше опробовали як соло шпиваче, па вєц бул трио, па квартет. Правда, неувежбани, але - ша лем им озда було фино кед себе і зашпивали а до микрофона!

Конечно, бал бул, бул єден з потераз найвекших, у красним амбиєнту і, верме, нароч будзє ище векши і ище красши!
Г.К.

СВАДЗБА У ПОЛДРУГОВИХ (ВАНКУВЕР)

ВІНЧАНЄ НА ПОБРЕЖЬО ОКЕАНА

Іриней

Полдруги і Марія Милич зоз Ванкуверу а повинчали ше у месце Пуерто Морелос у Мексику і остали на медовим мешацу у туристичним центре Пляя дел Кармен.

Ише у фебруаре були закончени шицки пририхтованя за винчанє і свадзбу млодыох **Іриней Полдругого** і **Марії Милич** на подручю велького туристичного центра Канкун у Мексику. Чекало ше лем же би ше посходзели госци зоз Сербії і Австрії до Бурнабію і вец оталь рушели спрам Мекси-ка. На винчанє і приватне свадзєбне вешеле у Мексику авіо-карти, попри млодия і млоди, ре-зервовали млодийово родичи **Стана** і **Іриней Полдруги**, млодийова шестра **Сенія Колоцка** з мужем **Золтаном** і сином **Даниелом** як і друга млодийова шестра **Славица Не-жич** зоз сином **Боя-ном** хтора тидзень пред тим припутовала до Ванкуверу зоз Коцура у Сербії. Потим млодово родичи **Любиша** і **Ліля Милич**, млодов брат **Милош**, як і млодова шестриніца **Івана** та братняк **Никола Милич** зоз дзивку **Челзи**. Була ту і млодова нина **Драгица** зоз Австрії як і млодийов добри приятель **Любиша Бихач**.

Всуботу 7. марца шицки вони одпутовали зоз Ванкуверу директно до Канкуну у Мексику. За тоту нагоду резервовали перебуванє у хотелу Ел Цид Мерине у месце Пуерто Моралес. Винчанє було 11. марца у шветочно оквицинем газебу на океану. Хвиля була прекрасна, слунечна. Сам свадзєбни сход, рецепция, бул на вельким балкону-тераси хотела дзе перебували понеже хвиля була фантастична. Свадзєбни за тоту нагоду обезпечели музику на ЦД-ох зоз Сербії та то прицагло увагу веліх госцох хтори ше з боку припатрали на вешеле і танец а даєдни замодлели і копії музики чий ше им ритєм попачел.

О пар дні свадзєбни госци ше врацели на авіону до Ванкуверу а млада пара Полдругових ше преселела до хотелу Пляя дел Кармен дзе препровадзели ище тидзень на медовим мешацу.

РОЧНА СХАДЗКА СДРК "РУСИН"

НОВЕ РУКОВОДСТВО

Дня 1. фебруара у Норт Батлфорду отримана рочна схадзка Саскачеванского дружтва рускей культуры "Русин". На тим сходзе вибране і нове руководство на чолє зоз **Славком Перепелюком**. За подпредседателя ви? брани **Александар Югик**, за секретара **Любомир Медеш**? **ши**, за касира **Желько Сивч**, а члени **Марія Гарди**, **Петар Спока** і **Кристиян Сегеди**. Шицки вони зоз Норт Батлфорду окрем Любомира Медеша котри зоз Саскатуну. Такой по пребераню длужносци руководство ше прилапело роботи на организоваю балу "**Руски прадки**" котри бул заплановани за стредок фебруара. Идуца значнейша акция руководства будзе представяне нашей рускей заєдніци на предстоящей манифестации **Taste of Cultures** (Смак культурох) котра будзе отримана у Норт Батлфорду 2, 3. і 4. априла. Инак, тога манифестация по першираз отримана у тим месце прешлого року.

Й. Дервишевич

ПЕРШИ РУСКИ БАЛ

ФЕБРУАРСКИ "РУСКИ ПРАДКИ"

Перше векше жимске вешеле наших виселенцох, значи перши руски бал у Норт Батлфорду отримани 15. фебруара. Бал ношел мено "Руски прадки" і бул порихтани у організації Саскачеванского дружтва рускей культуры "Русин". З оглядом же найвекша часц наших приселенцох млади пари зоз малима дзецми, тот сход бул источасно дожице і за тих наймладших котри не виставали у бависку і танцованю до позней ноци і на свой способ розвешельовали старших. Бал як бал, було на нїм за каждого дацо: добра музика з компютера, дружєня, вешеля та вечера у організації наших гздиньох хтори ше остарали приговиц і принєсц смачни едла. На тоти 'руски прадки' ше зишли 30 руски фамелії а отримани су у сали українского дружтва.

НОВИ ПРИСЕЛЄНЦИ

ДО НОРТ БАТЛФОРДУ...

...ше приселели **Владимир** і **Блаженка Колесар** і син **Борис** (РК) і **Деян** і **Славка Гут** зоз синами **Кристияном** і **Себастьяном** (РК). **Звонко** і **Наташа Хромиш** зоз дзивчатми **Даниелу**, **Михаелу** і **Мариелу** (Коцур). **Михайло Колесар** тиж зоз Коцура.

Игор і **Весна Кетелеш** зоз синами **Домиником** і **Дамьяном**. **Александар** і **Снежана Саламун** зоз дзецми **Марию** і **Радиславом**. **Михайло** і **Івана Магоч**. **Мирон** і **Карина Рамач** зоз дзецми **Данислом** і **Данислу** як і **Марко** і **Єлена Твардовски** зоз дзивочками **Николину** і **Валентину**.

ДО КИЧЕНЕРУ...

...на початку рока сцигли Керестурци **Роман Славко Рондо** і **Теодор** і **Мая Проданович**.

НОВОНАРОДЗЕНИ БЕБИ У КАНАДИ

САРА СЕЧУЙСКИ

Вера, у Норт Батлфорду говлі маю роботи аж и у штред жими: шешлівим родичом Соні и Срдянови Сечуйсковим остатнього дня януара на швет сцигла шумна дзивочка Сара. Беба длугока аж 53 цм а чежка 3.565 кг. Нешка, о два и пол мешаца, ше задовольно ошмихуе на старшого брацика Стефана и розвешелное родичох.

МАКСИМАС ЛУКА КОЛОШНЯЇ

Мешац дні пред Вельку ноцу фамелиї Александра и Роузмери Колошняйових Бог подаровал и штвартого сына. Народзел ше им 13. марца син Максимас Лука длугоки 52 цм а чежки 3,13 кг. Троне старши брацикове Ноа, Александер и Томас з радосцу прияли наймладшого брацика и помагаю мами забавиц го.

Пише: Гавриїл КОЛЕСАР

МЕТКО САЛАМОН, БЕРКАСОВЧАНЬ, А З ХАМИЛТОНУ

ГВАРЕЛ СОМ У АМБАСАДИ: "ТЕРШИ АВИОН!"

● ... и ми, насправди, о даскельо дні, концом децембра 1969. року, були у Канади. Познейше, гоч як сом анализовал, вше ше указовало же було добре же зме пошли зоз старого краю

Ксенія и Метко Саламон, Хамилтон, октобер 1995.
Ksenija and Metko Salamon, Hamilton, Oct. 1995

У розгварки з паном його предкох. Як хлап-Владимиром Рускайом з чиско и легинь обишол Хамилтону сом, такповесц случайно, шицки околни места дознал же у юнио прешлого року у тим варошу на свою остатню драгу випровадзена пані Ксенія Саламон. Постарал сом ше дойсец до телефон-ского числа и наводал сом обисце Саламонових. Супруг покойней пан Методий Метко Саламон уж у тей телефонскей розгварки досц нашироко оприповедал о фамелиї. Постало ми ясно же тот Беркасовчань, после 40 рокох ту у Онтарию, цалком сигурно стої на тей канадскей жеми, а же му Беркасово, младосц и памятки красна, але не така важна часц прешлосци. Метко Саламон ше народзел на Горнім шоре у Беркасове, там дзе було децениями пред тим обисце

коло Беркасова, часто бул на Липовачи, робел у виніцох и на польох помагаючи одходзел до Пернявору та вец гет, аж до родичом.

Митро и Юла Саламон (коло 1920.)
Mitro and Jula Salamon (around 1920.)

Митро и Юла Саламон зоз їх штирома синами. Найстарши бул Владо хтори, як пилот, настрадал у II шв. войни. Данил ше оженел зоз Лелу и мали дзивку Єлку. Син Кирил ше оженел и пошол до Канади дзе му жие син. Наймладши син бул Метко.

Mitro and Jula Salamon with their 4 sons. The oldest son was Vlada. He became a pilot and was killed in WWII. The next son was Danil. He married Lela and had one daughter Jelka. The next son was Kiril. He married and moved to Sault Ste. Marie in Canada and had one son. The youngest son is Metko.

- Тот край, од Беркасова та спрам Бикичу и Соту, и ліво и право, то бул вше красни край и за очи и за живот. Теди, за моеї младосци, беркасовски обисца були полни статку, крави и овци попасли шицко, почисцели цали край, теди такволана доліна Деспотовац була чиста, ушорена як заграда, а людзе з коньми шицко робели, шицко старчели.... тераз, кед сом бул, га Деспотовац сом не могол препознац, шицко запушене, зароснуте... роби ше на тракторох и нет, гваря, рахунку трошиц гориво за виорйоване шицкого доокола. А статку ест вельо меней, нет го же би попасол шицку богату фрушкогорску траву. Вер ми, лес и гушави уж пришли такповесц по сам валал.

У тей телефонскей розгварки зме ше порадили же бизме ше дзешка на початку 2009 року стретли и о шицким за новинки побешедовали, а насампредз о памятокх на його супругу Ксению як и на Саламонов род. И так ше и збуло, одного януарского пополадня нашол сом ше у улічки Таер, у горней часци Хамилтона.

Жадаюци вецей дознац о фамелиї, о роду Саламонових, я ше мойому домашньому опитал:

- Презвиско Саламон не таке барз розширене медзи Руснацями. Од давна сом стретал мена и презвиско Силвестера Саламона, священїка и писателя. Чи вам вон даяки род?

- Силвестер Саламон, писатель и поет, то ми братняк. Оцове нам родзени браца, значи. Их було троме браца, Силвестер, Дюра и Янко Саламон, познати шидски учитель. Янко и Дюра жили у Шидзе цали свой

роботни вик, а и п о з н е й ш е , як пенсионере. Вони були у нащиви свойому братови Силвестерови у Америци але ше нігда не селели там, не думали пойсц до цудзини.

С и л в е с т е р Саламон бул паноцец у Беркасове а знаме як то було дакеди. Тедишня власц досц негативно третирали паноцох и вон, прето, чежко жил. Указала ше му нагода пойсц до Америки и вон, потим, вельо не роздумовал але тоту нагоду такой вихасновал. Його супруга Марча мала одного або двох братох у Америки. Вона була Українка там дагдзе зоз Львова. Силвестер бул там на студийох, там ю упознал и там ше и оженел. Гварим, живот паноцох после войни 1945. року не бул легки и не було ніч чудне же вон надумал пойсц там. Я ше не здогадуем точно кеди вони пошли до Америки. То була тайна, їх селене, о тим ше ніч не приповедало. Тото знали лем мойо родичи и мой бачи хтори жил у Загребе. Силвестер Саламон пошол до Америки, до Калифорнії, и там вец занавше остал. Там жил, писал и служел переважно Українцом але сом чул же го вони не прилапели до конца. Вон українски добре бешедовал а заш лем мали спрам нього якуш резерву.

Силвестер мал трох синох и

Фамелия Саламон у Беркасове: (стоя, з права) Метко, Ксения, Лела (Данилова супруга), Данил, Метков брат, (шедза) Митро и Юла Саламон, родичи, стої Єлка, дзивче Данила и Лели Саламон
Salamon Family: Ksenija is in the white blouse with Metko on her left. The other man at the back on the far left is Metko's brother Danil and his wife Lela. Their daughter is in the front (Jelka). Metko and Danil's parents are Mitro and Jula Salamon

дзивку, медзитим, не знам точно хто од нїх дзе тераз жиє у Америци, не знам кадзи су.

- То не конец списка особох хтори ношели презвиско Саламон. Нашиол сом у свой час у даяким старим регистру адресох Руснацох у Канади на мена Саламон Кирил?

- То мой брат, родзени брат. Нас було штирме браца – Влада, Данил, Кирил и я, Методий або Метко. Кирил бул штири роки старши одомне, а Данил бул штири роки старши од Кирила.

- Хто спомедзи вас, братох, пришол до Америки?

- Кирил пришол до Канади 1950. року. Вон сцекол зоз жеми, було то ише теди кед ше сцекало преїг граніци. Пошол до Словенії чи до Истри и прешол италиянску граніцу. Кирил потим, у Италиї, обезпечел папери и емигровал до Канади. Вон ми, як брат, гарантовал 1969. року кед ми там одходзели. Ми ту до Канади пришли легално я, супруга и двома синове. Виняли зме пасоши, обезпечели папери и сцигли зме до Канади 13. децембра 1969. року.

- Дзе Кирил теди жил, дзе бивал? - Вон бул у Су Сент Мери, у Норт бею. Там жил и робел. Пошли зме там але не ишло гладко. Не було там работи. Кед ше уцагнеш до “Алгома стилу”, до велькей железари, вец було добре, а у менших компанийох не було работи. О 10 мешаца я пришол ту до Хамилтону. Ту сом мал єдну

Свадзба Йоакима и Еми Бурчак (1933.)
The wedding of Joakim and Ema Burcak (around 1933.)

Ксенія Бурчак (друга з права) зоз своїма дружкама пред саму свадзбу у Беркасове Ksenija Burcak (second from the right) and her Bridesmaids. This is just before her wedding.

шестриніцу и до ней сом пришол и такой сом погледал роботу. О два тижні за мну пришла ту и жена и дзеци и ту зме предлужели живот. Неодлуга зме ше одселели до квартелю, я почал робиц у Жидох, перше сом робел на єдним одпаду автох дзе ше авта пресовало, зберало ше одпадни метал, а потим сом прешол до другой компанії и ту сом робел 24 роки. Оталь сом пошол до пензії 1998. року. Тераз уж чече, ниа, 11. рок як сом у пензії. Остатні час на роботі ме рука досц болела, я не даяки моцак, рука ме непрерывно болела та сом ходзел на койдзеяки физиотерапії. И шицко було добре покля сом не почал робиц. Уж ме о пар дні знова болело. И я вец питал легчайшу роботу, потим сом вихасновал рочни одпочивок а по вицеку одпочивку – пошол сом до пензії.

РОБИШ, РОБИШ, А НЄ МАШ НІЧ ЗА ТО

- Синове вам родзени у Шидзе?

- Гей. Ратко або Russ родзени 1958. року, а Ярослав 1963. року. Познейше сом вецей раз роздумовал о нашим одходзе зоз старого краю. И гоч як сом анализовав, вше ше указовало же зме добре поробели же зме отамаль пошли. Я там робел у “Трикотажи” у Шидзе, у предзальні. Ишло то як уж ишло але було познате же текстилна индустрия у Югославії мала нізки

плаци. Заход хасновал Восточну Европу як лем могол. Ми остатні роки робели же аж, вельо, вредно а мали зме дньово 250.000 утрати пре вивоз на Заход и прето зме шицки доставали минималну плацу. И така ситуація ми допила, змучела ме, и кед брат Кирил бул у нашиви влесе 1967. року я з нїм бешедовал та нам вон почал правиц папери. Пошли зме до Београду на препатрунок, кус-покус зме комплетовали папери. И кед сом добил папери, кед ше приближовал час одходу, бул сом поволани на остатню розгварку. Там сом могол виберац же кеди сцем, у чаше од шейсц мешацох, пойсц до Канади. А я у амбасади гварел “Перши авион!” И так нам вони направели авионски карти за 13. децембер. Путовали зме до Голандії, до Амстердаму, а отамаль до Торонта у Канади.

- Супруга теди, 1968. року, була согласна зоз идею селеня до Канади?

- Гей, и вона ше злагодзела з таку одлuku. Реално видзела ситуацію - робиш, робиш а не добиваш ніч за то. Не мали ми не знам яку дзеку за селеньом до иножемства, за даяку авантуру, не, убивала нас ситуація же не маш з чого жиц, а жиц треба!

- Нащивйовали сце стари край?

- Жена ишла пейц раз до краю, а я не ишол за 10 роки, бул сом перши раз там 1979. року и потим аж 2005. року. Дзеци ходзели до школи, було трошку, рижни обовязки, вец була тота война... Час прелецел. Пошол сом до Беркасова 2005. року, там була лем братова жена, дзивка и жатько. Медзитим, знаш як то там после тей в о й н и ? !

Вибеженцох ест надосц у валале зоз рижних крайох бывшей Югославії, не познаш вецей як половку тих цо их стретнеш на улїци. Велї помарли, знал сом ище лем даскельо старши фамелиї. Велька, велька то пременка у остатніх 20-30 рокох. Бул сом два тижні там, видзел, о б и ш о л с о м познатих. Нащивел сом моїх познатих у Беркасове, у Шидзе и

у Бачинцох. У Бачинцох мам нину, оцову шестру. Єй син, а мой братняк, умар у чаше тей остатней войны, дагдзе 1992 чи 1993 року. Були лем даскельо мешаца розлики медзи нами, росли зме ведно, були зме блїзки. Иншак, паметам велїх моїх пайташох з дзединства и младосци. Станко Дюранїн бивал преїг драги одомне, брат Микола му робел дзешка у Новим Садзе, у Радио станїци. Янко Саболов та Янко Кечкешов, вони були у добрим здравю кед сом нащивел Беркасово. А, ниа, Владо Папданков, бул друга-трєца хижка одомне, исти рок зме були родзени, вон умар пред штирома роками. Пайташ ми бул и Осиф Горняк, з нїм сом бул и у войску, медзитим вон давно умар. Влада Сокол, пайташ, тиж умар скорей. Од пайташкох паметам Ганю Тормову, тераз є Кечкешова, одата за Янком. Славица Колодова, та Єлка Колесарова. Єлка ше одала за Мирослава Вашашового, була два роки младша одомне. Мой брат тиж умар у Беркасове и уж нет даякей твардей причини же би ше там одходзело. А тераз, як ми и супруга умарла, тераз сом сам, мой брацику! Дзеци, синове пошли, кажде ма свою фамелию, свою роботу... Приду кед приду, кед не вец ше явя з часу на час... Гварим, бул сом, видзел валал, стретул сом людзох, а чи пойдзем ище дакеди там, то наисце не знам...

- Гварице, синове маю фамелиї?

- Гей, поженети су. Ратко ма и штири дзвичата так же мам и штири унучки: Гану, Клару, Анджелу и Сузан. Ярослав оженети але не ма дзеци.

Дзень винчаня и свадзби Метка Саламона и Ксенії родз. Бурчак, 9. септембер 1956. року, Беркасово
Salamon Wedding: Metko Salamon and Ksenija Burcak's wedding in Berkasovo on Sept 9, 1956.

Старши син роби як комерциялни фотограф, а младши роби як службеник у Калгарию. Старши, Ратко, бива 110 км одомне у Тилсонбургу, тамаль спрам Виндзору, бліжей гу Лондону.

ГУТОРЕЛИ ЖЕ СЕНКИ БУДЗЕ ЛЕПШЕ, А НС БУЛО...

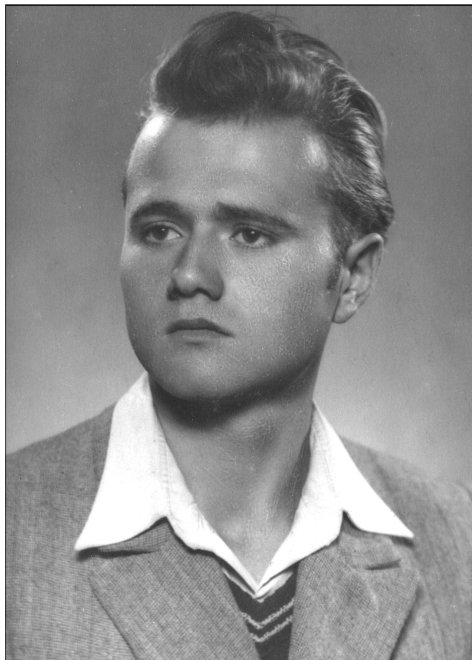
- Моя супруга Сенка мала операцию у октобре 2007. року. Операция, познейше ше указало, не помогла вельо бо випатра же уж позно була хорота одкрита. Пожнело ше. Вироятно би мала векши шанси виратовац ше кед би хорота була скорей утвєрждена. Канцер ше преширел до лимфней системи. После операциї 6-7 мешаца ходзела на

Ксенія Саламон родз. Бурчак
Ksenija Salamon, nee. Burcak

хемотерапию, три тижні на радиологийни третман, на зарйованя. После операциї дохторе гуторели же добре, шицко добре випатра а – не було добре. Не гуторели правду. Ніч ей од третманох не помогло, хорота помали завжала плюца и едней ноци достала шлог и потим умарла. Було то 24. юния прешлого року. Мала 72 роки кед умарла. Могла ище пожиц, як ше гвари, 15-20 роки да Бог дал. Але дармо, так було судзене. - Сенка не мала братох ані шестри. Була єдиніца, єдине дзецко ей родичох Еми и Якима Бурчакових. Єй оцєц страдал у Немецкей 1942/43 року, як и велі други цо були зарабени и

остали у Немецкей. После оцовой шмерци вона ше, з ей мацеру, пребивала през живот як знала. Вони були по походзеню з Бачинцох але ше преселели до Шиду и там бивали. Медзитим, кед Яким Бурчак, єй оцєц, настрадал єй мац Ема ше преселела до

Метко Саламон
Metko Salamon (1952)

Беркасова дзе була єй мац и двоє браца. Вони потим ту жили и Сенка ту росла, у Беркасове, оталь ше ми знали ище зоз дзєцинства.

Жадан ту дацо поясніц: мой домашні Метко Саламон ми у приповеданю не виношел окремени деталі вязани за Якима Бурчака, оца його пок. супруги Ксеніі. По розгварки, може и пар мешаца познейше, ступел сом до вязи зоз його сином Ратком Русом Саламоном зоз Тилсонбургу дзе вон ма свой розробени умтніцки фото-студио. И Рус ми, од шерца, помогол у обезпечованю фотографийох їх, Саламоновой фамеліі. Детально претресол їх албуми, фото архиву и послал ми коло 20 фотографий-документи, єдну пред другу красши. Кед би ше правела даяка монография Беркасова видзи ми ше же би даєдни з тих фотографийох мали своєю окремене место як шведкове исторіі того места. Цалу тоту розгварку зоз паном Метком Саламоном украшую найлепши спомєдзи тих фотографийох. А гу фотком, Рус ми написал и даєдни барз важни толкованя вязани за поєдини

фотографий. Так гу тей фотографий на хторей свадзба Якима и Еми Бурчак 1933. року Рус написал и тоти податки хтори прецизнейше описую як настрадал Яким Бурчак.

“ Йоаким умар 8. септембра 1943 року у концентрацийним лагєре Матгаузен-Гусен у Австриі. На основу податкох и записох хтори зме недавно достали зоз Мемориялних архивох Матгаузена дознали зме же Йоаким Бурчак бул послати до лагєру 23. януара 1943. року. На основу виявох шведкох и тих хтори то видзели а хтори мали щєсца же остали у живоц та даєдни з нїх, познейше, випривєдали Еми цо ше з ей мужом случовало, склопени мозаїк тей трагедіі: Йоаким Бурчак бул забити такої потим як бул влапени же є сирови фалатки скорі зоз кромплєох за хтори бул одредзени чисциц их. Значи, вина му була же єдол одпадки, очисчену ценюнду кромплєову скору хтора падала гу його ногом док их чисцєл...

Но, предлужме нашу розгварку зоз паном Метком Саламоном:

- Бул сом два роки у войску, од 1954 по 1956 рок, и кед сом пришол з войска та зме ше побрали. Вєц пришол перши син 1958. року та вєц други син 1963. року.

- Цо любєла робиц по домє?

Указал з руку на мури у домє, на числєни гоблєни и вишивки:

- Ниа, тоти гоблєни вирабєяла, робєла их упарто. Принєсла то зоз краю, дацо ей и я принєсол кед сом бул 1969. року. Кончєла шицко дома, у обисцу, у загради.

Саламоново прєменєли, од приходу до Канади, штири хижи. За 24 роки роботи у компаніі пан Саламон ма 29 мешаца штрайку и лєй оф периодох. Синох требало школовац, вони були перши, та ше прєто предавало дакєди и хижу, же би ше “направєло” пенєжку. Купєло ше нову, отворєло ше нови кредит.

- Було ту у Хамилтону Руснацох кед сцє пришли, упознали сцє даєдних?

- У Хамилтону сом упознал лєм пар руски фамеліі. Знам Владимира Руская и його супругу Кєти, а знам и бачика Малацка. Медзитим, з бачиком Малацком ше нам одношеня якош

погубели. Вон ме досц неодмерано нападнул же чом я тримаю соботу, же ходзим до тей церкви дзе ходзим, а не до другой и подобне. Указал якеш нецерпене спрам мне, спрам нас як фамелиї, и я вец волел з нїм зменшац контакти. Я знал за руски пикник, же Руснаци маю свойо сходи, свойо пикники, але понеже ше то отримувє углавним соботу, а я тримаю соботу, я вец не одходзел на тоти сходи.

**Слка, Митро, Ратко и Ярослав (1969)
Jelka, Mitro, Ratko and Jaroslav. This
is just before Metko's family left Yugo-
slavia in 1969**

- *Слухам вас цали час, можем вам повесц же маце красни руски язык, зачували сце го барз!*

Нашмеял ше.

- Я не забул гевто цо сом научел кед сом бул млади. Я такє не можем забуц!

- *А я знам даєдних цо о 5 або 10 роки у цудзини, нараз, забули бешедовац добре по мацерински, барз мишаю анлийски слова...*

- А я, ниа, пред пар годинами бешедовал зоз младшим сином Ярославом зоз Калгарию. Вон тиж добре бешедує по нашому, по руски. Вон ше вше обраца гу мне до бешеди по руски, не цага же, гайд' по анлийски або цо. Я анї не ходзел до рускей школи, теди зме не мали руску школу у Беркасове, лем зме дома учили и

РУСНАЦИ У ШВЕЦЕ

научели о нас Руснацох, и по руски бешедовац. Прето мне досц чежко и зоз кирилку, и писац и читац. Я то не учел нїгда.

Док тото виповедал мой домашнї Метко Саламон пошол гу полїчки зоз кнїжками, вжал два и положел их на стол. Патрим: Силвестер Саламон "Вибрани твори" перша и друга кнїжка.

- Ниа, то ми кнїжки од братняка але я наисце мам почежкосци читац кирилку. Кед сцеш, вежнї их, мойо дзеци то одруца до старого паперу...

Соглашел сом ше, подзековал, и положел кнїжки на бок гу моеї торбички.

САЛАМОНОВО ЛЮБЯ РОБИЦ ЗОЗ ПЧОЛАМИ

- Я у живоце, у шлебодним чаше надосц робел и зоз пчолами – додал пан Саламон у едней хвильки, под час розгварки.

- *Ша то и красна и интересантна робота, зоз пчолами?*

- Пчоли сом полюбел од вчасней младосци, ище у Беркасове. Робота зоз пчолами була нам там такє як "фамилїйни бизнис". Пчоли мал мой оцєц, його браца, мойо братняци Дюра и Янко у Шидзе були познати пчоларе. О 4-5 роки як зме були ту у Канади, я знова почал зоз пчолами робиц. Медзитим, не бул сом досц упознати зоз тима хоротами пчолох хтори ту пановали, нападали рої, а не знал сом анї о лїкох кельо то було потребне. Видзел я же то цошка не добре идзе зоз моїма пчолами та сом поволал Янка Шовша, вон препатрел шицки кошнїци и констатовал же пчоли хори. Ютредзень пришол инспектор, опатрел и одредзел же ше пчоли муша знїщиц и запалїц. Дзєнь познейше пришли з инспекциї, подавели пчоли и виняли их з рамиками и так су спалени. А лади сом предал тому инспекторови за 150 кг меду. Так сом остал без пчолох, даскельо идуци роки сом анї не думал на нїх. Медзитим, кед сом пошол до пензиї кус-покус а я надумал же почнем ознова робиц зоз пчолами. Вешенї сом охабел 13 лади най прежимую а цо найдзем на яр – не знам! 2005 року, кед сом з нїма ознова почал робиц, такой було за пчоли одлични рок. Вешенї Яковово квице барз добре робело, зоз штирох кошнїцох сом теди мал 350 кг меду! Як моя Сенка пошла одомне

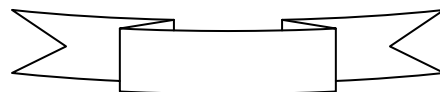
занавшє, я достал ище векшу дзеку робиц зоз пчолами. Знаш, цошка мушиш робиц, не мож лем шедзиц нука и плакац. И направел сом тей жими ище даскельо лади и коло 80 рами.

Пред пар роками зме мали ту при церкви такє як даяки "Фуд фаир", я ту винєс кошнїци и мед, а єдна жена, паметам, пришла так з боку, та патрела, патрела и чудовала ше же "одкуд ти то можеш такє робиц" а я єї гварел же то у нашей фамелиї уж такє як даяка традиция, же ми любимє и знаме зоз пчолами. И вец єї озда було дакус яснейше як то и прецо то з пчолами.

Не зна то кажде зоз пчолами, а анї не сце. Мам пайташа хтори не сце присц анї блїзко гу кошнїцом, анї блїзко! Барз ше бої же го уштухне пчола. Барз! Раз ми помагал пренєсц машину за фурканє на його вельким авту. Приблїжел ше з автом дас на 100 метери гу кошнїцом, вицагнул машину за фурканє меду, охабел и сцєкол.

Кажди пчолар шири число кошнїцох так же прави млади рої. А то мож робиц так же або ти сам будзеш ховац матки або их будзеш куповац. Тоти людзе цо набавяю добри, здрави матки, звичайно их доставаю концом априла зоз Австралиї и Чилеа. Можеш купиц матки и направиц даскельо дружтва. Медзитим, пчоли то барз непредвидлїви инсекти – кед ше им matka пачи, вони ю приму, а кед не – вони ю забию! Забию ю такой, исти дзєнь, або дас о два тижнї найдалєй. Ти купиш 7-8 матки по \$25 фалат, а пчоли их, поведзєме, позабиваю. Пошол улог! А, заш, кед ти сам пробуєш виховац матки, часто то зна буц слаба matka хтора лєдво прежимує, хтора чежко отримувє и шири рої. Пчоли то наисце прекрасни, барз хасновити але таїнствени инсекти. Пчолар, єдноставно, не ма вибору: кед сце мац добри пчоли, добри и здрави рої, вон ше им муши максимално пошвециц.

Зоз тоту тему, о пчолох, ми и закончили нашу розгварку у цєплим доме Саламонових. Домашнї ми дал пар фамилїйни фотографии и я ше, пред самим змерком, упутел осторожно по драгох хтори уж покус марзли, спрам Кембриджу и Киченера.

ЄШЕНЬ ЖИВОТА ЗА ЗБЕРАНЄ ЖИВОТНИХ ПЛОДОХ

Пририхтал:
Гавриїл
КОЛЕСАР
Киченер,
Канада

Зявіване руских бокох (веб сайтох) на Інтернету привитал сом з вельку радосцу. Перши руски веб сайти поставели (виложели) на Інтернету нашо виселенци. Було то остатніх рокох ХХ віку. Перши свой сайт мал 1998. року ніж. Желимир Пап у Сиднею, родом зоз Р. Керестура. Неодлуга за нїм зявел ше сайт Руского дружтва Сиверней Америки, котри оформел и ушорйовал Гавриїл Колесар, тиж з Р. Керестура. После нїх свойо сайти оформели двоє Дюрдьовчанє – Силвестер Надь, котри на роботи у Паризу и мр Славомир Олеяр у Торонту. Шицки тоти сайти прилапел сом як нови квалитет у способе нашого медзисобного зблїжованя, информованя и образованя. Сотрудзовал сом зоз нїма од першого дня и дзечне посилал свойо прилоги и прилоги других зоз котрима сом розполагал. Тримал сом, а и нешка сом на становиску, же Інтернет и його можлівосци барз богати и треба го цо у векшим обсягу хасновац. Насампредз, думам на отверанє руских бокох, їх медзисобним повязованю и вше векшим повязованю Руснацох дома и у швецє. Же би того повязованє постало насущна потреба у спознаваню інформаційох зоз нашого руского живота и нашей рускей рижнородней активносци и творчосци.

Мирон Жирош зоз супругу Марию

Перши руски сайти у вше векшим обсягу сполньовали тоту свою улогу и спрам техніцких можлівосцох, окреме сайт Руски Інтернет радио РДСА, попри своей програми, повязовал професійни медіи и преїг Інтернета пласовал радио и телевизійни прилоги. На тот способ, вецей роки, од 2000 по 2008, на радосц шицких нас, слухало ше руске слово и руске шпиванє на цалим швецє. То барз значне подняце ей креатора мр Славомира Олеяра, котре заслужє найвисши припознаня! Уж нешка техніцки можлівосци Інтернета звекшани и того цо своєчасово оможлїйовал спомнути сайт, нешка, за нашо жительство, окончує Інтернет Радио Руски Керестур и Радио телевизия Н. Сад. РТВ Нови Сад оможлївює преїг Інтернета директно слухац и патриц комплетну руску радио и телевизійну програму и слухац у двох терминох комплетну реемитовану радио програму на своїх компютерох.

Сайт „Руснаци у Панонїї”, вебмастер Г. Колесар, найдинамичнейши, найактуалнейши, зоз змистом вше богати и барз крашне зложени, вше є украшенши. Преїг нього найлегчейше сдигнуц лем цо не на шицки руски сайти, скапчац ше з нїма, та и послухац програми Радио и Телевизїи Нови Сад.

Нешка перши руски сайти права скарбніца з найзначнейшима драгоценосцами. То сайт «Руснаци у Панонїї», Г. Колесара, сайти «http://solejar.tripod.com/old_site.htm» и «Руски Інтернет радио РДСА», (моментално є у прерабяню) мр Сл. Олеяра и «Руснаци.орг.», Ж. Папа. На нїх и на їх бокох виложена наша рижнородна

творчосц, активносц и діялноц. Ту литературни и документарни написи, биографїї значних діячох, народни писні и уметніцка литература, музични записи, малюнки велїх авторох, фотографїї на рижни теми... И цо барз значне, може ше провадзиц активносц и работа наших культурних дружтвох, культурни манифестациї и наша уметніцка творчосц. Вони окончую функцию окремених библиотекох, музейох, архивох, галерийох, але єст можлівосци послухац и руску шпиванку, а и патриц телевизійни прилог.

Свойо новинарски и публицистични прилоги щедро и дзечне сом посилал на жаданє вебмастерох. Нешка уж пришли таки часи же сом оформел власни веб сайт (www.ziros.tk) и оможлївел каждому же би го хасновал преїг одвитующих вязох. Нешка мойо прилоги виложени на вецей сайтох, а єснує можлівосц же єдного дня годно ше их легко препатриц и пречитац з єдного места.

За дзешец роки иснованя руского представяня на Інтернету (од 1998. року) нешка маме уж коло 50 лебо и вецей руски сайти. Сайти маю валали, месни заєднїци, дружтвени и вирски організації, культурно-уметніцки дружтва и поєдинци. То барз хасновите, бо з дня на дзень єст вше вецей и руских хасновательох компютерох и Інтернету.

ГОБІЙ ПОТРИМОВАЛИ ГЛАВУ РОБОТУ

- Гммм, у тим уводним монологу з тей часци розгварки сце ми, особне, удзелели даскельо красни комплименти и куцичко сце ме збунели... Радзели зме ше

же дотхнеме и даєдни Вашо интересованя и активности, на перши погляд, не маю превельо вязи зоз публицистику. Поведзме, Вашо гобії?

- Гоби, гобії! Мал сом вельо гобії, заніманя у розваги и задовольстве, кед же так подрозумюеме слово и поняце „гоби“. За мнє вони були розвага, але заш лем, ангажована розвага, робота зоз цильом.

Найвекша любов и розвага ми було моделарсто. Уж як учитель у Р. Керестуре, тоту любов сом преношел на дзеци, школярох, Селенитох, членох Воздупливного подростку. Були то часи забераня космосу, Стрелки и Белки, Гагарина... Кед очи чловечества були запатрени до Космосу. Мойо школяре и после школяре Юлияна Колесара, наставніка були вецей роки єдни з найлєпших моделарох у Войводини и Сербії. Живот ме одвед у другим напрямє, але авиони, и шицки летаци направи ми ише и нешка прицагую вельку увагу. Зоз унуком зме уж пуццали шарканя, а верим же неодлуга будземе лєциц и зоз першима моделями ядралкох и радио-командованима моделями.

Други мойо гобії ше надополньовали, були индиректна помоц при моеї главней роботї. Сумираючи нешка тотї гобії и сам спознавам же вони подпомагали мою новинарску роботу, котра як така за мнє нїгда не була терха, але найвекши гоби.

Зберал сом стари новини, календари, кнїжки и документи у котрих було слово о нашей прешлосци. З велїма людзми сом сотрудзовал, од велїх сом жичал їх прикладніки новинох, документох, копирал их, класификовал и зберал до фасциклох. Зберал сом фотографії на рижни теми: свадзби, народни обичаї, америцки фотографії, тлачарки, фотографії польопривредних роботох, вояцки фотографії... Сотрудзовал сом з Музейом Войводини, давал им на пресликовйованє назберани и позичени фотографії за музейни фонди о Руснацох. Сам сом мал вецей фото

**З кинокамеру у каждой нагоди:
Истамбул**

апарати, фотографовал и правел не лем фамилийни фотографії, але и зоз рижних манифестацийох. Мам стотки и стотки диафилми з рижней тематики. Накадзи ше зявела можливосц знімац филми, купел сом кинокамеру од 8 мм, вец супер осем. Ведно зоз камерами обезпечел сом монтажни стол, платно и проектор. Знял сом вецей як двасто ф и л м и . В е л і змонтирани и патрени.

На филмох рижни культурни манифестаций, подїї, валалски обисца, салаши, роботи на польох, етнографски фотографії.

Уж кед сом постал радио новинар магнетофон ми служел место клайбаса. На пантлїки сом записовал розгварки з людзми. Найчастейше з людзми сом бешедовал на велї теми, а до радио емисийох вихасновал дзекеди и

меней од 5 проценти назбераного материялу. Жаль ми було шицко того висцерац, куповал сом нови магнетофонски пантлїки, а стари складал и чувал за познейше, же придзе час кед будзем пензионер та сом годзен помали велї вислухац, написац и обявиц у наших средствох информованя. На пантлїкох рижней велькосци и рижних швидкосцох єст озда вецей стотки годзини материялу. Кед же дахто єдного дня зосце послухац тотї пантлїки и преписац их на папер лебо преруциц на ЦД, годно ше подполнейше спатриц час и живот наших людзох седемдзешатих рокох ХХ стороча.

Єден час сом зберал и предмети з рускеї старини, з рускеї материялней култури под меном „Мой музей“. Аж сом и описал тотї експонати, дал им душу.

Не було их вельо, шицкокого коло триецц, але ми були мили, фамилийни, цепли. Вязали ме за предкох, дзединство, сушєдство, родзинство. Нешка доробени давно написани тексти, кед же их пренайдзем, могли би буц єдна мала кнїжочка и постац порадиц, упутство о чуваню предметох зоз живота наших предкох. Спомнем даєдни експонати: **прадїдов Михалов пиштоль** (на фотки), глїняни чарни коршов, дротовани свадзєбни гарчок, мацєров качацї пранїк, Верешовей мацєри кудзель, (нашлїдзела ю од своєї мацєри, а єї мац од своєї), Путков оглавок, баби Жирошовей танєрчки, били гачи дїда Дюри, чолнок з мацєрових кроснох, сирена з першого оцового трактора Гасєя, мацєрова фитюла, остви (трозуби виделки за лапанє рибох), подпорка (жєлєзна часц цо ше кладла на дручок за триманє панващика)...

Шицки тотї експонати були виложени на вїкендици у Фрушкеї Гори. Кед сом вїкендицу предал, охабел сом их на чуванє Штефанови Гудакови. Живот и активносци ме одведли у другим напрямє, а нешка кед нащивим обисце своєго почитованого колеги запатрим ше на даєден експонат и здогаднем їх прешлосци и историйї.

Значи, у рамикох професийї мал сом и мам вецей гобії и вецей дїялносци робени з вельку любову и задовольством. То: чарно-били, дия и колор фотографії, фото и кино филми, з котрих нешка спрам новей технїки скєнираня можлїве направиц дигитални фотографії, а кино филми преруциц на нову технїку. Остатнїх рокох фотографуєм зоз дигиталну фото камеру и мам вецей стотки фотографії на ЦД. У моеї документацийї, як сом гварел, єст вецей як сто магнетофонски пантлїки рижней велькосци зоз записанима бєшедами, виявами за 25 роки моеї новинарскеї роботи. Мам тиж вельо и аудио касети зоз шицкими моїма емисиями „Давно, давно то було“ и вельо аудио касети других значних радио вїтворєньох, як и видео касети з велїма моїма и цудзима телевизийними прилогами. Стотки и стотки архивних документох, копїї оригиналних документох зоз архивох у Будапєшту, Калочи, Сримских Карловцох, Нового Саду, Сомбора. Документация ми облапя и 30-40 рочнїки новинох Руске слово, мам шицки новини Заря, шицки Дзвони, Шветлосци, Нови думки, Думки з Дунаю,

Руски, народни, християнски и остатні Календари. Ту и вецей рочніки новинох Нове життя зоз Пряшова, Нашо слово з Варшави, Дружно вперед, часопис Дукля зоз Пряшова, Карпатски край зоз Ужгороду.

Библиотека окремна приповедка. У ней шицки науково зборніки Музею українскей култури зоз Свидніку, науково зборніки зоз наукових конференційох на котрих сом и сам участвовав. Кніжки своїх сотруднікох и приятельох: М. Мушинки, О. Мишанича, П. Чучки, В. Пагирі, И Хланти, Я. Рамача, Лемковски календари, вецей як 20 историї рижних авторох зоз України, Закарпатя, Чехословацкей, Польскей, науково виданя Музея Войводини, велі енциклопедії и лексикони, а цо за нашу прешлосц интересантне, мам шицки нашо видати кніжки, заградки, Маки.

Єдна часц кніжок з моєй библиотеки уж придата Катедри за руски язык на Филозофски факултет до Н. Саду, друга часц Основней школи и Гимназії у Р. Керестуре, треца часц керестурскей валалскей библиотеки, а найвекшу часц библиотеки и документациї жадам придац новооснованому Заводу за культуру Руснацох, котри основани прешлого року у Войводини.

МАЛА МАКОВИЦА

- За половку з тих гобийох сом ані не знал як за Ваше пасії. Але, кедишк давно сом Вам спомнул же сце мали и малу серию викендицох, єдну за другу ...

Викендица у Фрушкей Гори, на Малей Маковици

- По природи сом креатор. Жил сом з часом и не сцел заоставац ані у стандарту, ані у активносцох та ані у розваги за другима з котрима сом друживал. Як новинар сотрудзовал сом з веліма новинарами у Югославиї. Бул сом з нїма ровни по работи, резултатох и припознањох, та сом сцел буц ровни и у розваги и стандарту. Кед були модерни викендици и я сцел мац викендицу. Мал сом дзеки и сцелосци, а наздавал сом ше же створим и средства.

Дзешка седемдзешатих рокох нас троме, Й. Папдюрдес, тарговец, М. Рамач, новинар и я, купели зме на грунку Провалиї у Фрушкей гори, на драги медзи Каменіцу и Старима Лединцами гольт жеми. Подзелели зме тот гольт на седем парцели, понукли своїм приятельом и познатим и так зме ше у єдней громади нашли вецей колегове з роботи – Михайло Ковач, Михал Рамач, Дюра Латак (Штефан Гудак), М. Жирош, Й. Папдюрдес, Владо Рац, фодбалер. Почали зме Ковач, Латак, Папдюрдес и Жирош правиц викендици. Випатра же дацо було недобре регуловане з

Коше на рожно: Янко Олсар, Иван Бесермині и Михайло Ковач як госци на викендици

боку општини Н. Сад и нам застановене будоване. Найупартейши бул я и М. Ковач и конечно после 8-10 роки ми закончели будоване и достали одвитууюцу будовательну документацию.

Уж перших рокох на своїх парцелох зме засадзели овоцніки, винічки и рекреацийни парки коло хижкох-викендицох. Наш грунок, озда пре длугорочни муриска и розваленіско, М. Ковач наводал Мала Маковица, маюци у оглядзе стредньовиковни Маковицки (Зборовски) замок на Горніци. Маковица и Бардиевски край були подручје з котрого походзели приселенци Другей миграциї до Сриму, як и предки оца супруги Єлени Петригала, дзивки учителя Константина Петригали и фамилиї Михайла Полівки, управителя державней школи у Р. Керестуре.

Мала Маковица постала стредок и место розваги колегох зоз Радия, приятельох шицких власнікох викендицох зоз Бачкей, Сриму, Горніци и швета. Кед пришли госци, найдзечнейше ше на авту вибегло на викендицу, до здравого стредку, парку, овоцніку, порихтало роштили, упекло баранче лебо коше и у дружтве и добрим розположеню раздело, плани правело, роботу организовало.

На Малей Маковици було вельо госцох, але госц єдного з нас бул госц шицких. Жили зме, най так подем як єдно цело и єдна душа. Розумели зме ше и подпомагали. Михайло Ковач, доасн нашей литератури, почитовани, роботни и розумни человек, бул и на Малей Маковици як найстарши правдиви фундамент, постамент и памятник ише

Ише єдна нагода за друженс: М. Ковач зоз супругу Олену, С. Сакач, др Ю. Тамаш, М. Жирош стої

за живота, котри зарйовал з порозуменьом, дзечне комуниковав зоз шицкима, дочековав єдних, других, трецих, випровадзал их и з тоту Малу Маковицу жил и творел, писал стварял и видавал своєю литературни твори.

Мала Маковица жила док жил Михайло Ковач. Жила зоз дружтвеним и литературним животом. Госци на ней були дзешатки и дзешатки руски и иножемни интелектуалци. Спомнєм даєдних: О. Мишанич, М. Мушинка, И. Чендей, С. Братунь, П. Чучка, Ю. Шереги, Ю. Тамаш, К. Сидор, М. Гиряк, А. Товт, В. Коваль...

Уж дзешка 1983. року у Чарней Гори, Боки Которскей, пре здраве и длугше перебуванє през лето на цеплим югу Ядрана, определел сом ше направиц нову викендицу.

Мирослав Жирош у желенїдлу викендици у Баошичох

Супруга ми погинула 1982. року, остал сом зоз сином, пре його и своєю здраве предложене ми цо длужел перебувац у тим цеплим поднебю. Пре инвалидносц рихтал сом ше до пензиї и то ми була нагода як пензионерови цо длужей перебувац у цеплим краю.

Зоз ище двома приятелями одкупели зме старе розваленїско по трешеню жеми и требало ше уклучиц до роботи. У ствари, требало ше оддалїц од животних бригох, вжац на себе нову обовязку и почац з будованьом. Нове ангажованє ше указало найподзекванше, обовязки у теї роботи ме нательо преокупировали, примушели ме путовац, шицко куповац и обезпечовац роботнїкох и будовац же я не мал часу буц хори и попри тим же сом барз чежко ходзел. Душевно сом ше поднял и комплетне здраве ше злепшало, зменшали ше бриги и страх од наиходзцога живота. Наиходзаци три-штири роки мал сом на викендици роботи цали рочни одпочивки. Зоз єдней каменей руїни, розваленїска я за кратки час створел медитерански рай. Засадзел, палми, юки, лимуни, мандарини, помаранчата, леандори, хлебичок, смокви, ловор, медитеранске квеце – леванду, розмарию, кактуси, медведзovo лаби... Цали прикри плац зоз муриками поровнал на пейц уровнї, поставел и нука опремел монтажну древену викендицу. Добудовав два тераси, обезпечел цистерну за диждьовку же уж после 3-4 рокох створел сом дацо прекрасне цо сом ані не шнїл же сом годзен створиц. Викендица була у Баошичох, на адреси Старе гумно, при ище вецей хижох. Сушеди ми були приятели з Н. Саду, як и домашнї жителе.

Барз сом ше крашне зблїжел зоз домашнїм жительством, радзел ше з нїма, ангажовав их у мольбох, вше у обисцу почасцел, поприводевал и їм препушел старац ше (чувац) моїо обисце кед сом одходзел. Шицко було добре док не пришла война, грабеж, бида, крадзи... Я ше з часу на час являл моїм сушедом, питал ше о обставинох, о викендици. Док велї викендици у околини були очкодовани од войни и перебуваня войска, после 5-6 рокох кед сом ше зявел на порти не було нїч очкодоване на викендици и порти. Шицко функционовоало. Найблїзшим сушедом сом верел, дал им ключи зоз правом хаснованя гаражи и викендици, та ше о моїм обисцу старали так як и своїм.

Кед сом одходзел з викендици, чи то було у Фрушкей Гори чи у Баошичох на stole сом охабял тацну зоз фляшку напою – вина, паленки, коняку, соку, погарами и написаним привитом „Витайце”. Не знам од кого сом превжал тот обичай, а може же сом го и сам видумал, але сом ше ище у Фрушкей Гори прешвечел же є барз хасновити. На вецей заводи сом у Фрушкей Гори нашол розвалени уходни дзвери, попите зоз напою, але нїч не було однешене и не направено чкоди. Подобне ше случело на вецей заводи и у Баошичох. Противно було у других викендицох, а зоз даєдних однешени кади, бойлери, знята водоводна инсталация и подобне. Найскорей же моїо довириє до домашнього жительства, та и до роботнїкох цо ми помагали при рижних жемових роботах, винїмали сто и вецейрочни мурви (ягоди) цо их садзиц запровадзела ище царица и кралїца Мария Терезия, цо сом го здобул ище теди кед сом их дзечне понукал зоз жимним пивом, радзел ше з нїма и не наганял их гоч були плацени на годзини, але их дзечне замоддел, а вони шицко зробели та и други роботи котри я ані не вимагал, а часто ані не знал же их треба поробиц.

Жаль ми було розисц ше зоз тоту викендицу, зоз тим медитеранским желенїдлом, красоту вегетациї, котру я зоз своїма руками виберал у леше, куповав и садзел. Природа була дарезжлїва. Леандори билей, червеной, лиловей и цмей червеной квитли над муриком. Палма пресадзена з малкей конзерви виросла до стебла з лїсцами од двох метрох, магнолия з рошлїнки од 15 центиметрох виросла до високого

Мирон Жирош и Йовген Папдюрдес под палму, а обок стебло магнолиї (Баошичи, єдного лета)

дерева зок прекрасними великими квітками, два стриберни чмпреси ше спинали до неба, а велька мимоза, з першим крегким найніжнейшим квітнуцом надкривала и украшовала цали амбіент. Засадзел я до жеми горе за муриком и намесцел так же би ше там дидждовка злівала, цмей червеной мушкатли зок Фрушкой Гори. У тим поднебю вона нароста векша, здравша, зеленша и червенша. За кратки час зок ней пелцери мали велі газдині у моім сушедстве, а о два-три роки скоро цали валал.

Оддаленосц од Н. Саду, понеже сом од 1992. року уж длуґши час перебувал у Мадярскей, а тиж несигурносц и война одредзелели ме предац вискендицу, цо сом о даскельо роки и зробел.

Бока Которска и моя вискендица, як скорей Фрушка Гора були приемне место и на ней перебували велі мойо приятеле и родзини з Югославії и Мадярскей. Вельочислени фотографії и видео филми шведок дакедишнього красного часу.

ПУТОВАНЄ ПО РУСКЕЙ ПРЕШЛОСЦИ

- Достал я, у медзичаше, и з Мадярскей фотографії, ознова, єдней вискендици у природи...

- У Мадярскей по пресельованю з Н. Саду дал сом ше насампредз до публицистичней роботи. Дні и ноци сом препровадзел при компютеру и текстох за вецей кніжки. Вше сом робел, як и у новинарстве остатніх рокох вецей роботи нараз. Кед ми єдна досадзела, брал сом до рукох другу, после другей трецу, а вец другу и так як сом мал при себе материялу и документи. Було ми интересно робиц, обисце було празне, дзивче у школи, супруга на роботі, а я могол на мире робиц и робиц. Медзитим, после 5-6 рокох такой роботи приходзело до духовней вистатосци, нервози. Хибела ми физична активносц, путованя, робота... Радзели ме лікаре же мушим буц физично активни, шейтац ше. Я ше у живоце нігда не шейтал, ходзел пре ходзене, шпацирал, опатрал авзлоги... То ми здавало на трацене часу. Знал сом же физично будзем активни лем кед дацо будзем робиц, стваряц, садзиц, оправяц. Хибела ми така иста робота як цо ми хибела пред вецей роками кед сом ше одшмелел у Чарней Гори купиц розваляніско и на нїм садзиц рошліни и правиц вискендицу. Одредзелел сом ше у Мадярскей вжац од општини под аренду єдну порту и на ню ходзиц, кошиц траву, садзиц овоци... Порта була велька, наробел сом ше, але тота бреговита жем, уске медзи брегами ричне польо рички Тардони, з мало слунка, а моцну жиму знічтожовала мой труд. Перши засадзени дрєвка вимарзли, у маю ище на плацу було ляду, а у октобру знало зажимніц. На порти струї не було, а ані води и я пременел одлуку.

Вжали зме под аренду другу парцелу, баржей при драги дзе єст и струя и збудована мала хижка за алат. На тим плацу уж могла присц до вираженя моя креативносц яка була у Фрушкой Гори на верх брега и у Чарней Гори у Баошичох у Боки Которскей. Два километри од Казинцбарцики, медзи брегами Бука, на драги спрам Тардони, а 50 километри од Егеру, тот нови фалаток жеми бул такой при леше. Обколешени є зок бреговитим зеленим венцом и обецуе здравше перебуванє у природи и можлівосц успишнейшого садзєня рижних дрєвкох, малинох, черніцох, цедеру и рижних украсних черякох. На плацу уж було ядловци и орехи, даєден брест, а недалеко високи дуб з

Вискендица у Мадярскей, межи брегами Бука, а такой при лесу

котрого падали жалудзи и вибивали нови дрєвка зок жеми. Одредзелел сом ше углавним на кошене трави и отримоване украсних дрєвкох, ружох и декоративних островкох. Направел сом Алпску горку зок алпским квецом, фонтану зок старей кади котра зберала дидждовку и бул прещешліви кед приходзели птици пиц води, соловеї шпивали, а я под терасу, котру сом приправел гу хижки могол слухац шпив птицох и вшені припатрац ше як вивирки приходза краднуц орехи и одношиц их за себе на сигурне место до леса до своїх обисцох. Було на плацу и фазани, шкорванчки и ташки и други вшелїяки птици. На дубе, уж позней ешені и вжиме шедзел вельки орел и надпатрал околину и спущовал ше не лем напиц води з моїх озерчкох, але часто и погосциц ше з даєдну мишу цо вишла на слунко ограц ше лебо напиц води.

Треца вискендица у Мадярскей. Перша була на верху груна, на 325 метери надморскей висини, з котрого ше жем прикро спущовала и прето верх грубка наволани Горня прирва (амбис), друга у Чарней Гори на 82 метери надморскей висини. Не була такой на побережю моря, але коло 800 метери од моря на бреґу на месце дзе давендавно шмело жиц и жило домашне жительство. Треца вискендица такой при леше. Прекупел сом будинок и цалу порту приспособел гу свойому смаку. Гу малей дрєвеной хижки приправел сом шопку и терасу и оформел знова цошка шумне...

-Та чи зме вец цалу листу гобийох елаборировали?

- Нешка, у златней ешені живота, остал ми ище єден вельки «гоби» – путованє до найдавнішей рускей прешлосци з нацивами местох дзе ше одбували значни події з нашей исторії. Сам ше вше баржей прешвечуем до велькосци и значносци дакедишней рускей жеми и нашей Горніци, и спрам своїх можлівосцох, обявюем драгописи зок тих путованьох. У остатнім чаше нацивел сом Порач, Бардейов, Кривяни, Бехеров, Свиднік, Михайловци, Земплин, Токай, Горяни (Ужгород), Колочаву, Мукачево... Нова драга зок приятелями ма нас одвєсц до Ясиня, Галичу, Львова и у Польскей до Перемишля, Мичковицох, Ждині, Зиндранова...

Уж блізка двацєцрочни живот на Мадярскей Горніци оможлівел ми баржей преучиц наших предкох, а найбаржей упознац живот потомкох наших заєдніцких предкох. Часто сом путовал по дакедишніх руских местох и валалох, записовал шпиванки обичаї, присловки, випитовал ше о дакедишнім и терашнім їх живоце. Писал сом о тим и понукнул веліх же би нацивели тот край, поопатрали руски

церкви, музеї з рускими (мадярськими) експонатами, оможливівав нащиви нашим дружтвом же би запровадзели контакти зоз «руськими» местами и медзисобно сотрудовали на радосц и шесце шицких нас. Бул еден з инициаторох коло снованя Русинского музею у Мученю, преправлял драгу нашим дружтвом же би нащивели тот край, поволовал науковцох и приятельох и дзечне им пояснювал нашу давну руску прешлосц...

Мадярську Горніцу з помоцу моеї супруги Марики и мне нащивели, преучовали и подробнейше упознали др Еугения Барич и др Оксана Тимко-Дітко зоз Загребу, академик др М. Мушинка зоз Словацкей, др Павле Роберт Магочи зоз Канади, др Янко Рамач, др Михайло Фейса, др Микола Новта, Михайло Ковач, писатель, Микола М. Цап, професор, историчар култури зоз Сербії, мр Амалія Клеменс и мр Иня Страценски зоз Немецкей, Славе Шанта, поета зоз Сиднею, Австралії. Организовано на автобусу Мучень, Герембель, Токай, Шарошпатак и Комлошку нащивели члени КУД Руснацох зоз Винковцох. Дюрдьовски аматере члени КУД «Т. Шевченко» вецей раз госцовали у Мадярськей, а барз успишни наступи мали у Казинцбарцики на Медзинародним фолклорним фестивалу, вец у Мишколцу, Еделиню, Герембелю и Токаю.

Запровадзени контакти и медзи священїками о. М. Фузешдийом грекокатолицким парохом у Мученю и о. ставрофором Й. Холошняйом парохом и о. М. Холошняйом капеланом у Дюрдьове и парохом у Господінцох. Наступел хор Розанов у Мученю и Жридлова група з Мученю у Дюрдьове. О Руснацох Мученю, Русинским музею, народних обичайох и фолклору писали др М. Парвенски зоз ЗАД, И. Жирош зоз Ужгороду, Лю. Рамач и М. М. Цап зоз Сербії, З. Костелник зоз Горватськей, М. Гиряк и А. Зозуляк зоз Прешова, Словацкей, Славе Шанта зоз Сиднею, Австралії. Мучень и околни дакедишні руски валали попри спомнутих особох нащивели и привредніки Вл. Синко з Немецкей, Ю. Еделински и Маринко Дудаш зоз Сербії, Юлиан Сабадош зоз Канади и други.

ЄШЕНІ У ПАНОНІЇ ДЛУГИ И КРАСНИ

- Наш интервю пред трома роками почал зоз Жирошовим родословом. Почали зме приповедку од мойого прадїда Михала Жироша, котри медзи першими Керестурцями у 52. року живота рушел до швета, теди «обецаней жеми» же би ше ратовал од биди. Од маєтку не мал ніч як и його оцц Дюра, але ше з тим не могол помириц. Прето же по 50. рок живота, як наднічар и рисар ніч не згаздовал, попробовал шесце под цудзим небом. У Америци робел найчєжши роботи, але му ше талири громадзели, так явел своїм до краю. За нїм пошли двоєме його синове, мой дїдо Дюра уж оженети и ище младши брат Митро (Димитрує). Вибрал ше до Америки и Михалов брат Дюра, перше сам, а вец пришол и по сина. Єден час пейцме Жирошанци були у Америки.

До Краю ше перше врацел мой прадїдо Михал, кед ше прешвечел же створел безпечну старосц – гольт жеми за себе, гольт за жену и гольт за кравичку и конїка котри му оможливи постац пуюючи услужни тарговец, на кочу по валале и сушедних валалох предавац овоц. (У його чаше ше

тримало же гольт жеми достаточни же би «газдови» зродзел килу хлеба и литру млека на дзень, а на трох гольтох жеми, же можліве отрмац краву и коня.)

Дїдо Дюра Жирош бул длужей «америцки мен» и вецей заробел. Дїдов брат Димитрий, после першей войни пришол ше до Керестура оженїц и надумани бул свойо богатство уложит до будованя штрицкари (трамвая медзи Керестуром и Кулу). Не удала ше женїдба та препаadlo и укладане до штрицкари.

Прадїдов Михалов брат Дюра ше врацел до Краю, але го Америка барз мало помогла. Слабшого бул здравя, та и у Америки мушел трошиц на докторох. Його син Михал (Майк) постал место Жироша - Заррош Майк. Оженел ше, мал тройо дзеци, дзеци мали свойо дзеци. Дзекуючи Полови Пауерсови з Америки, чийо предки походза зоз Сриму, удало нам ше дознац Майклову Заррошову животну драгу и

Свадба у родзе, братняк Любомир Хромиш одавал дзивку Златку

животну драгу його потомкох. Дознали зме же два діловни жени, Диана Редд нар. 1945. року (Diane Redd) и Карол Гоебел (Carol Goebel), дзивки Дюри (George) Зарроша, народженого у Америки, поодавани жию у двоох городох Америки.

Цо повесц о себе, своїх власних, родзинстве, братнякох и наших планох. Я жиєм у Мадярськей, у Казинцбарцики, на дакедишней рускей Горніци. Жиєм зоз супругу Марию (Марику) и дзивочку Аннамарию. Ми двоїо уж пенсионере, а Аннамарія ище студира у Мишколцу. Син Мирослав зоз свою фамилию, супругу Людмилу и унуком Михайлом жию у предгороду Ужгорода. Син священїк, а невеста професор.

У Сербії од власних жиє ми у Р. Керестуре шестра Магдалена. Брат Любомир и його жена Феброна уж покойни. Братов старши син Любомир жиє и роби зоз свою фамилию у Немецкей, младши братов син Владимир зоз свою фамилию и пристановенима дзецми сином Жельком и дзивку Весну жию у Р. Керестуре.

По Жирошовой лози мам живих штирох братнякох и два шестринїци. Трох синов оцового брата Якима: Миколу, Йоакима и Михала зоз своїма фамилиями, и од оцовой шестри Веруни, одатей Хромиш, братняка Любомира и шестру му Меланию, одату Надь и ище лем живу Еуфемію Виславски, народзenu Балїнт, од найстаршей оцовой шестри

Гані (Ани).

После нашого діда Дюра и баби Юлиани Медеші нешка жиє вельке число унукох, пра-унукох и пра-праунукох.

Наш прадідо Михал Жирош, народзени 1849. року и його син Дюра Жирош, народзени 1879. року ише и нешка жию у наших братняцких памятох. Знаме же прадідо Михал бул розвязани и шмели человек, тримал ше за тарговца и на преслави сторочніци Майсторского дружтва 1935. року, теди и тарговци були члени Дружтва, и вон, як найстарши, медзи німа висликовани. Як америцки роботнік ратовал ше од скорейшей биди. Син му Дюра бул роботни и шпоровни. Зоз америцкей роботи накупел себе жеми и хижу на вельким шоре и ошлебодзел ше бирешства. Постал свой газда и уж у старосци пугуюци тарговец зоз овоцами. Уж после Першей шветовой войны мали сина Йоакима, а тот син бул обдарени школяр керестурскей школи. У тедишнім чаше, о обдарених школярох ше водзело рахунку. Прето, кед уж закончовал основну школу, поволани му оец Дюра до школи на розгварку. Радзене му же би сина дал далей на школи. Же би материялно помогнул синово школоване, а после би го школовало владичество. Цо ше дідо Дюра догварел и догварял у школи и парохії, ми млади подрбно не знаме. Знаме лем тото же дідо Дюра, часто наглашовал же вон не сце пана до свойого обисца. Дідо Дюра, як несписмени человек живот свой прежил зоз чесну и усиловну физичну роботу. За нього, окрем майстра, кажде бул пан цо не обраблял жем, та, випатра и прето його син Яким остал без дальшого образования. Тримам, же дідова логика шлідзела руску традицию. Скорей родичи вше єдного сина охабляли же би предлужел газдовство. Дідов Дюров вибор бул младши син, котри кед ше пристановел дідо Дюра уж бул вистати земледілец, бо вецей як дзешец роботни роки препровадзел у майнох и железарных Америки и триצעц роки земледілкей роботи. Роботни роки охабели шліду на його здравю.

Дідо Дюра остал дошлідни своїх животних поглядох. Не сцел пана до свойого обисца. Дошлідни у своих поглядох спрам образования своих дзедох остал и його син Яким. Спрам своих можлівосцох, вон оможлівел своим сином

ходзиц до школи. И Якимова шестра Веруна, одата за Петра Хромиша, шлосера, дала свойо дзедци на школи. И син Янко не бул против же би и його син пошел на школи. Шовгор Димитрий Балїнт, оженети зоз старшу Дюрову дзивку Ганю дал своих синох на виучоване ремесла.

Уж за живота дідо Дюра Жирош мал унукох – панох, а нешка му и велі праунуки панове. Вони жили и жию не од земледілкей роботи и не од тарговини, як цо вон жил, але од интеллектуалней роботи. Нешка медзи його унуками и праунуками ест правнікох,

Бок 24

нови-нарох, инженер-рох, уряднікох, священіка, апатикарки, лікара... Нешка вони жию у Сербії, Словенії, Немецкей, України и Мадярскей.

На чесц прадіда Михала и діда Дюра, а пре їх животни усиловносци и роботну витирвалосц же би себе и свойо дзедци ви-ратовали од пану-юцей биди – ми унуки, нешка и шестриніци и братняци ришели ошвижиц памятки на своих предкох. Своей здогадованя сцеме записац до фамилийней родословней кнїжки.

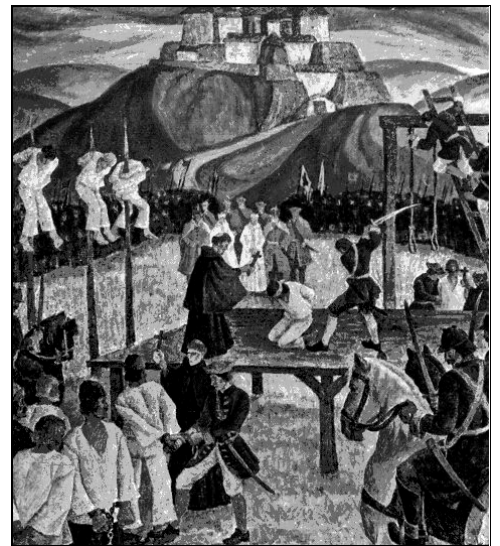
- *Тот пререз фамелийного паметаня Жирошовей фамелиї, Жирошового роду у целосци, на хвильку ми зазвучал як даяке резимоване, як знак же ше нашому интервью приближує конец. Медзитим, тримам же з Вами ствари далеко од закончене, односно, я вас и далей видзим “як человека хтори (ише) нашироко коши”. Патьце, га пред пар мешацами сце видали VII том Бачванско-сримских Руснацох дома и у швецех, у предаваню с. А ише даєдни наслови, то знам насигурно, чекаю же би були видати?* - -

- Помали наша розгварка сцигла и по конец. И сам ше питам, цо най повем за конец? Ешень за зберане плодох – ешень живота за зберане животних плодох. Я уж вецей як дзешец роки зберам плоди, першу кнїжку сом обявел 1995. року, а ише и нешка и «шесем и садзим» – пугуем, зберам

податки, преучем нашу прешлосц, пишем и дзедкуюци спонзорскей помощи издавам кнїжки.

У тим року ми вишел VII том Бачванско-сримских Руснацох дома и у швецех. Кнїжка ма три целосци – Сообщеня и реферати з наукових конференцийох, Драгописи и есеї зоз моїх остатних пугованьох по историйних местох Горніци и Статі и розправи з живота нашого народу. Драгописи и репортажи илюстровани зоз фотографиями и малонками у колору.

РУСНАЦИ У ШВЕЦЕ

Малюнок В. Микити: Забиване куруцох, вимсцене рускому народу пре участвоване у повстаню Ференца II Ракоция (1703—1711)

АННАМАРИЯ ЖИРОШ, дзивка Мариї и Мирона Жироша.

Аннамария єдна з найкрасших дзивкох у Казинцбарцики и студент трецого року на Правним факултету у Мишколцу. Идуцого року Аннамария жада паралелно уписац и студії на Економским факултету.

Кніжка зоз своїм змістом збогачи спознання читачох, окреме тих котри сцу дознац найдавнішу прешлосц свойого народу, причинн пресельованя зоз Горніци и упартосц наших предкох же би зачували свою виру и народносц. У трецей часци кніжки написаю даваю подполни інформації о нашим образованию, образованию у руским духу и нашим зменшованю-зчезованю. Кніжка ше предава по 800 динари.

У плане ми ище закончиц власни видавательни проект «Бачванско-сримски Руснаци дома и у швецех». Значи, обявиц вихабени III том, у котрим слово о „Польопривредней діялносци и початкох индустриї при наших людзох” и видац кніжку Горніца або «Жива Горніца Бачванско-сримских Руснацох». Велька часц текстох за тоту кніжку написана. Треба лем здрава и витирвалосци же би ше рукописи пририхтали за друковане.

- До Вашей витирвалосци не сумням, верце ми. Маце ей, виroyтно, за три звичайни особи! Здраве завиши, кельо од Бога, од судьби, тельо и од нас самих як ше чуваме, як на здраве думаеме. Я Вам и з тей нагоди дзекуем на добрей дзеки же сце пристали на тоту розгварку хтора, у даедних сегментох, нашей

явносци понукла уникатни, потераз нечути інформації о Мироньови Жирошови. Читаче Ваших кніжок, верим, дознали дацо вецей и о самому авторови. Пане Жирош або, як колегови, Мироне – жадам Вам вельо того найдрагоциншого, вельо здрава, витирвалосци, гварим, маце, плани Вам нігда не недоставали и прешвечени сом - ище ми койчого авторского од Вас у наступних рокох, наздавам ше, достанеме. Знаце, ешені у Панонії барз длуги и барз красни. И плодни. Уживайце ище длуго у тей ешені, уживайце зоз Марику у вашей дзивки Аннамариї, у синовеї фамелиї, у унукови, и зберайце урожаї о естве рускеї души. Нашене сце руцали пред вецей як пол столітїя и з правом тераз кошице!

На многая и благая літа!

(Закончене)

ВЛАДИМИР САБОДАЙКО – 80 РОКИ ОД НАРОДЗЕНЯ

Фото зоз 1943. року

Владимир Сабодайко народзени 9. новембра 1928. року у Коцуре. Року 1953, ведно з учительом Миколом Гардийом, обновел предвойнову коцурску (Земледілку) Читальню и од 1953. до 1955. бул библиотекар у ней. Шейдзешатих рокох закончел нізшу польопривредну вечаршу школу у Коцуре. Бул режисер вецей театралних представох. Шейдзешатих рокох бул председатель Клуба писательох-аматерох у Коцуре и вецей роки дописователь "Руского слова" з Коцура. На його иницијативу основана манифестация "Коцурска жатва". Тиж на його иницијативу обновена "Руска матка" 1990. року. Пише приповедки и писні. Ма обявени понад 20 приповедки. Обявюе у "Руским (народним) календаре", "(Пионирскеї) Заградки", "Литературним слове". "Ровні цар", чийо перше видане вишло 199пб. року його перши зборнік приповедкох за дзеци.

Кед Шандор завяло

Бул фебруар мешац. Жима була звичайна и шнігу було досц. Того дня почал дуц моцни сиверни витор и падац густи шніг. Витор бул вше моцнейши. Шніг не падал долу, але го витор несол ведно зоз тим шнігом цо скорей нападад. Шандор шор бул перши од сиверу и од пажици. Витор зберал шніг з польох и пажици и почал го громадзиц людзом до гумнох и дворох. Людзе ше през дзень мучне одкоповалі, але то витор вноци шицко знова закрил зоз шнігом. Треци дзень уж не було видно копи кукуричанки ані брадла слами. Гу капуром тельо наношело шнігу яки були високи. Штварте рано було таких цо им завяло приклетни дзвери та рано не моглї висц вонка, та вец спущовалі дзеци през облак на улїцу и вони ишлі волац сушедох хторим не завяло дзвери най их приду одкопац. Пияту ноц випатрало же ещи моцнейше дуе и зношуе шніг. Людзе уж не зналі цо робиц.

Уж було шицко завяте, та кажде мушел буц дома, не могол нідзе пойсц. Тей ноци у едней хижи швицел каганец и чуло ше моцне стукане. Баба ходзела по хижи и ламала руки од бриги. Требало пойсц по бабицу, а то ніяк не мож було, бо бабица бивала аж на третим шоре.

Коло годзини по пол ноци бабица чула моцне дуркане до приклетних дзверох. Вона одхилела приклетни дзвери и скричела:

– Такой идзем, лем ше пооблекам!

Док ше облекала, роздумовала: "Як, Боже, як пойдзем у тей курняви?"

Кед вишла под конг, збачела незвичайно високу хлопску подобу. Злекла ше и засцигла прегвариц лем:

– Яй, Господи!

Моцни хлопски руки ю влапелі и дзвиглі преїт плеца. Вона, прешрашена, на хвильку скоро аж замлела, але человек на то не давал увагу. Вон лем понаглял вибе-

раюци места дзе не было тельо шнігу. Прешлі крижну уліцу и человек видзел же по Шандоре барз на грубо шнігу, та предлужел на пажіцу. Там шнігу було на ценше. Вец прешлі през заграду и през гумно вошлі до двора. Человек з ногу розгарнул шніг и спушел бабицу гу приклетним дзвером. З хижі ше чуло стукане и йойк. Человек ше схилел и отворел приклетни дзвери. Дрилел бабицу до приклета, завар знова дзвери и рушел до курняви. О кратки час у хижі ше учул дзевински плач.

– Хлапчик – толковала бабица шешлівей мацери.

– Але да сом сцигла дакус познейше, бул би мертви.

Бабица остала до рана, бо не могла ніяк пойсц дому.

– Бабо, а Ровні цар ше не змарзнул кед було так жимно? – питал сом ше баби.

– Не змарзнул ше, бо вон бул у бундох, як Карпатски медведз, так же могол спац и на шнігу. Шапку мал таку вельку як корпа, з баранцецових скоркох, панталони з овчих скорох, а кожух мал таки вельки же би ше ти и твоей шіцки товарише моголі закриц зоз нім. Чижами мал таки же би ше ти могол скриц до едней. Баюси му були таки длугоки же би з ніх моголо гомбалку направиц. Браду мал як снопочок шена. Гарсци му були як лопати. Но, тераз легай, бо на рано маш шуляр обрацац. Помодлі ше, та спац.

Подія з дзівима швиняма

– Бабо, а чом ше Ровні цар крил од людзох?

– Недобри сержане ше вишмейовалі з його шестри, ещи на Горніци. Вон их прето подріял до блата и на тот способ поганьбел. Же би ше вони йому не вимсцелі, кед ше нашо стари селелі до тих крайох, и вон пришол з німа. Теди ше збула тота подія. Воні путовалі на кочох у хторих булі попрагани воли лебо коні. На кочох було едзене, пасуля, кромплі, цибуля, мука, шерпені и бакарни котліки у хторих варелі, бо длуго путовалі. Ноцовалі на одредзеных местох у валалох лебо у варошох, уж дзе их вечар лапел. Того вечара не сциглі по одредзене место. Варош Зомбор бул далеко. Воли и коні уж булі барз вистати, та мушелі преноцовац при едним лешіку коло драги. Хлопи такой нарубалі прости длугши конари; сподки им розмесцелі на правокутни троугелнік, та верхи повязалі з порвислама зоз дикиню. Повишалі на ніх котліки цо вишелі на ланцох. Еден спомедзи старших хлопох з оцилку запалел огонь. Други пренеслі огонь под шіцки котліки. Трое хлопи пошлі з галовом до найблізшого лапошику у хторим ше затримала вода и за кратки час налалі полни мех риби. Теди риби було у каждой барки. Жени за кратки час очисцелі риби, вода з нарезану цибулю уж варла, воні до ней посипалі очисцену рибу и док ше добре змеркло, вечера була готова. По вечери шіцки полегалі спац, лем еден хлоп на змену вше мерковал. Воли наполнелі свойо бамбухи з траву и мирно румегалі. Коні тиж булі сити. Даеден лежел, други дрималі на трох ногах. Пси ше понамесцалі под кочи и шіцко спало. Над раном,

кед человек цо мерковал кус задримал, нагло ше зорвал, бе збрехнул еден пес и праше сквичело. Теди настал галайк, зричала швиня, вец и корназ. Нараз ше учул якишик моцни дубонь. Потим швиня и корназ почалі вше слабше квичиц, док цалком не уцихлі. Велі ше зобудзелі и не зналі цо ше збуло. Человек цо мерковал, роздул жирячку у котлянки и запалел швичку у лампашу. Пошол у тим напране дзе ше чул галайк. Моцну паліцу тримал опрез себе. За нім ишли и други хлопи з паліцама. Кед сциглі на тото место, малі цо видзиц. Вельки дзиви корназ лежел розцагнути з преламану похребцину. Дакус далей од нього лежела дзива швиня, хторей попри похребцини бул и нозгер розбити, та ей крив чурела. Обидвойо давалі остатні знаки живота. Хлопи сталі несподзивиани, не знаюци цо ше збуло. Вец найстарши скричел: "Дайце ножи, будземе мац добри фриштик и полудзенок."

Баба уцихла. Я ше ей несцерпезліво опитал:

– Бабо, а хто забил корназа?

– Ша, Ровні цар, хто би други; вон им забил дзиви швині же би на длугей драги малі цо есц. А воні ещи теди не зналі за нього – гварела змирено баба. – Тераз легай, на рано ци знова будзем приповедац – закончела баба.

У сувачу

– Осифе, чуєш, гирми, я ше боім – кивал дзешецрочни Яни за плєцо свойого старшого брата.

– Шпи, цо ме будзиш. Дзе гирми, видиши же мешачно вонка.

– Я гладни – скинчел Яни. – Слухай як гирми.

Осиф шеднул и ослухнул.

– Гирми твоя глава, то сувач роби – гварел Осиф зачудовано.

– Сувач? И–га, будземе есц замешки – радовал ше Яни. – Зомеле нашу кукурицу.

– Хто зомеле, кед не маме коні. Кукурицу нам Газда пожичел, але коні нам не да док не повожи и не виадзусе жито.

– Цо вец будземе есц? Я гладни – плакал далей Яни.

– Престань гравчиц, але гайде зо мну.

Осиф скочел з посцелі. Яни за нім. Бояжліво сциглі гу сувачу хтори праве теди престал робиц. Вони сталі зачудовани з другого боку уліци, преїга сувачу. О кратки час зоз сувачу ше зявела висока и широка хлопска подоба и рушела вонка з валалу. Яни ше злекол и приліпел ше моцно гу Осифови. Тот високи человек не мог исц випросцени попод древа на уліци, та прешол на драгу и випросцел ше. Аж теди Осиф видзел яки є барз високи и яки ма широки плєца. Тей хвильки вишол з двора, з лампашом у хторим горела швичка, газда сувачу.

– Хлапци, цо ту робице? – зачудовал ше вон.

– Га, га ніч. Чулі зме же сувач роби, та зме пришлі

опатриц.

– Кед и ви чулі, поме видзиц цо то було.щ

Кед вошлі нука, газда з лампашом ошвицел сувач и скричел:

– Господи Боже, ваша кукурица зомлета. Хто то поробел?

Осиф му гварел же видзел як зоз сувачу вишол високи мощни человек.

– Таки як хижа – додал Яни.

– То Ровні цар – скричел газда сувачу. – Други би ніхто не могол обрацац сувач.

Вец ше шицки троме влапелі до работи, позбералі муку до меха и потим хлапци радосно крачалі дому. Ютре рано ше Яни после длугого часу наедол до сита цеплей замешки.

Толвае

Сденац раз одбило з турні. Була циха ешеньска ноц. Двоме хлопи през заграду з пажици уходзелі до одного гумна. Намагалі ше же би з нічим не погубелі цихосц ноци. Уцаглі ше до хліва, док еден мерковал чи не видзе газда, други здзал приглагок коньови на главу. З оштрим ножом пререзал штранг цо з нім бул конь привязани гу древеним яшльом. Гевтот цо мерковал, пошептал:

– Шицко мирне.

Одведлі коня по конец загради и тот цо мерковал гварел гевтому:

– Завяж го гу древу, та идземе по другого.

– Не можем, бо сом му одрезал штранг.

– Мам я штранги – гуторел перши и привязал коня.

Тераз вошлі до сушедового хліва и там ше им поспишело вивесц коня. Кед и того привязалі гу древу, тот цо мерковал ше счиха опитал гевтому:

– Цо будземе тераз?

– Идземе по трецого, видиши же нас нешка щесце провадзи.

– Я би не ишол. Ошедлайме тоти два, бо до рана маме длогу драгу прейсц.

– Ти ше вше боіш, куриплаху еден.

– Не боім ше – и нараз уцихнул, бо го од задку хтошка влапел за галер и дзвигнул до воздуху. З гевтим другим ше того исте збуло. Вец тоти два мощни руки цо их трималі обрацелі их же би патрелі еден на другого. По кратким мощним замаху тих рукох, глави ше им збилі и обидвом ловглі долу без гласу. Тоти мощни руки их потим вжалі под пазуху и однеслі до двора дзе украдлі першого коня. Там их мощно звязалі гу грушки цо росла недалеко од приклетних дзверох. Пошвидко и коні булі привязани гу грушки. Вец мощне дуркане до приклетних дзверох пребудзело газду, хтори вибегнул вонка у гачох, попатрел на грушку, почухал очи и знова попатрел. Коні ше почалі фартац. Теди газда на рату почал кричиц:

– Толвае, толвае! Крадню коні! – так кричац

вибег на уліцу.

Сушед уж бежел у широких конопових гачох, з мощним древеним коліком у руки, бо и йому хтошка дуркал до дзверох. Газда запалел каганец, до двора ше збеглі сушеди и не моглі ше начудовац хто так повязал толвайох и гу нім коні.

– Цо ше чудеєце? – гварел прешвечліво газда. То могол зробиц едино Ровні цар.

Балада о Руснакови

Преселел Ти з горох подкарпатских ту до мочару бачванского, на пустари Билу и Ступу, по жаданю австро-угорскей царици Марії Терезії.

Робел Ти на панским,

висушел ши мочар,

тисячи бразди ши виорал

док ши керчел над и лошовшку

з древеним плугом и мотику.

Надвладал Ти колеру, тифус и ефтику.

Безчислени ступаї по гонох

чарней мацери жеми.

З Божим меном починал Ти

и закончовал каждую роботу.

Коні зуновали, падали од вистатосци.

А ти витримал, дубе бачвански!

Ховал ши дзеци, жил зоз родичами,

служел ши Богу и Церкви.

Синох Ци вербовали,

дзивки ше одавали.

Од ярніх водох

жита ци вельо раз вимакали,

каменец тлукол твою трапезу.

Витримал Ти, побидніку.

Ерар Ци пожичел на шаце жито,

и кед зродзело, док ши шицко повимирял,

та знова замешка и кукурична пита.

Голти, ланци, ферталі и вошне Ти споминал,

швитаня у гонох Ти дочековал,

змерканя це зоз гонох випровадзали.

Слуговал Ти и бирешовал,

робел з трецого газдови Швабови,

копал зоз шестого, ламал кукурицу з

дзешатого.

Шал Ти конопу, мочел ю у доліни, тар на

церліци,

омегчал ю под каменьом у млініци,

пачесовали ю жени на щечи,

предли з ней нітку на кудзелі,

потим ткали платно, з котрого шили облечиво,

партки, хлебовки, ручніки и покровци.
 Полнел Ти чардаки з кукурицу,
 надово пойді зоз житом.
 У хліве регочали бесни конї,
 на салашу у аклю мурчали крави.
 Почал Ти газдовац,
 дзеци школовац,
 нови хижи муровац,
 культурно ше воздзвиговац.
 Генерації полнели теметови
 уж вецей як два и пол вика.
 Велїм Твоїм краяном
 була обецана жем швидкого богацєня, здобутку
 Америка, Австралия и Канада.
 Але бачванску чарніцу
 ношиш у гєнох.
 Гоч як добре у тих жємох,
 врацаш ше до родзєного краю,
 бо ту Це гроби Твоїх предкох
 и родзини чекаю.
 Волаю Це назад дзвони
 церкви дзе Ти кресцени.
 Нє забудз нїгда писню
 оца рускей писменосци
 Гавриїла Костельника
 "Бачко моя, Бачко".
 Чувай свойо руске мєно, виру и бєшєду.
 Най це Бог чува, помага и благослови.
У новємбру 2008.

Я дзецко Бачки

Я дзецко Бачки,
 я син рисара
 и одберачки,
 родзєни у бразди,
 на Когіляку
 под марадиком.
 Зоз писню коси
 плач ше мой злївал.
 Дом мой у гонох
 на старим салашу
 родней блудніци.

Я дзецко Бачки,
 любим єй поля
 як мацер власну,
 як пах чисцеца
 и косатки
 як шпив препилки у жице,
 як яр вчасну,
 як писню дзивки у маю,
 як хмари влєце

кед напаваю
 поля смиядни.

Предки мойо
 нє були белавєй креви,
 парасти були,
 присєлєли з горох
 далєких Подкарпатских.
 Ту на Турєцку,
 на чарніцу
 до ровней Бачки.

Канада, Канада

Канада, Канада,
 то жєм барз далєка,
 мац у Керєстурє
 сина назад чека.

Колїску на пойдзе
 червоточ начина,
 мац у Керєстурє
 нє дочека сина.

Керєстурєски дзвони
 смутно предзвєняли,
 родзина, сушєди
 мацер поховали.

ФОТОГРАФІЇ НА ОСТАТНІМ РАМИКУ

1. Владика Георгий Джуджар у нашиви фамелїї Дудашових у Едмонтону (вєцей на боку 11)
2. Вирни у Кичєнеру, фотка за памятку по закончєней Вєльконоцней Служби Божєй 2008. року.
3. Сара Сечуйски, народзєна концом януара 2009.
4. Максимас Лука Колошнїяї, народзєни стрєдком марца 2009.
5. Адриан Попович зоз Бєчу, Австрия, народзєни 1. юнїя 2008. року
6. Ярослав, Ксєня, Мєтко и Ратко Саламон, Хамилтон, Канада
7. Сандра Колєр родз. Вєрєш була у широких сукнєох и фитюли на тогорочним руским балу у Кичєнеру
8. Ирїней Полдруги и Мария Милич зоз свадзєбнима госцами на плажи у Пуєрто Моралєс, Мєксико
9. Хвильки вєшєля зоз "Руских прадкох", з руского балу хтори оримани стрєдком фєбруара 2009. року у Н. Батлфорду
10. Андреа Блауштайнер и Игор Попович на дзєнь свойого винчаня и свадзби, Бєч, Австрия

ШЕЙСЦ РОКИ ДРУЖЕНЯ

Поцихи, з дакус поцерпаня, у децембре 2002. року ше на шветле дня у тим дурним швецѣ зявело и перше число новинкох “Руснаци у швецѣ”. Верел сом до нїх и наздавал сом ше же тоту идею, хтору сом пред тим формовал о таким виданю, у наступних мешацох и рокох ище лепше артикулуем, формуем до конечнейших визийох. Же тото цо ше народзело будзе служиц, на свой способ, Руснакови а окреме Руснакови-виселенцови хтори бул и остал главни цильни субект того проєкта. Похопел сом теди же нас, Руснацох з Войводини и Славонїї, ест по цалим швецѣ, же ше вшадзи тримаме твардо своей рускосци, же медзи нашима виселенцями у Америци, Австралиї, по жемох Европи, у Канади, Аргентини итд. ест особи односно животни виселенски приповедки хтори права лакотка за читане але и поука другим же як треба, як мож звладовац велї чужкосци кед ше человек найдзе осамени у цудзини, або и як не треба, значи, на негативних прикладах дац нагоду другим же би учили на цудзих гришкох.

Поцерпаня тирвали лем перши 4-5 числа а вец постало ясне же новинки прилапени на шицких трох за нас важних континентох: у Европи, у Америци и у Австралиї. Глас о нїх ишол од одного по другого виселенца, благи рост тиражу индикувал же ше на шицких бокох будзи интересоване (и) за таки профил информатора на руским язичу. Факт же вам, ниа, 20-те число у рукох потвердзує же вредзело буц оптимиста, же вредзели шицки усиловносци и несечичне волунтирскѣ закладане же би таки гласник ‘остал у живоце’, та и роснул, ширел ше, моцнел по шицких основах. Прешли вецей як 6 роки нашого заедничного друженя.

Теди, концом 2002. року, информованя. А тоти пременки таки нагли, таки комплексни, же поединци скоро не сцигую провадзиц шицки їх аспекти. Дзекеди ше ми видзи же и даедни особи од хторих завиши пулсироване даедного руского гласника

Теди, концом 2002. року, информованя. А тоти пременки таки нагли, таки комплексни, же поединци скоро не сцигую провадзиц шицки їх аспекти. Дзекеди ше ми видзи же и даедни особи од хторих завиши пулсироване даедного руского гласника

и на интернету, едноставно, не похопую же им на розполаганю и штварти информативни простор, окреме новинох, радия и телевизїї у класичним смислу значеня того слова. Траци ше крочай, пожнї ше бо темпо живота на хвильки преинтензивни и не сцигує ше провадзиц найсучаснейши пременки, досяги на тим плане.

Шицки тоти новосци и пременки хтори пласує интернет мож тримац за позитивни, за нас, виселенцох, у велькей мири хасновити понеже оможливаю же би ше нагло змоцньовали вязи зоз нашим старим крайом. А отримоване вязох, цек дньових и тижньових информацийох, то таке як добри цек креви през организем – може лем приносиц добри бенефити насампредз нам, виселенцом. Розуми ше, у тих актуалних процесох найменей профитирую тоти виселенци хтори не маю компютери односно приключок за интернет (або маю а не знаю з нїма баратац, вихасновац их за патрене ТВ емисийох, за слухане радия и читане новинох). Значи, пришол час же ше вредзи и тим, скорейшим виселенцом, за хторих ше по традициї гуторело ‘же их час прегажел’, же ше и им вредзи активовац, купиц компютер и научиц з помоцу младших тото основне а же би могли черпац зоз духовного жридла своей матки. А тоти младши, нови приселенци хторих лем на америцки континент у остатнїх пар рокох пришло преїг 100 фамелиї зоз Войводини, їм тоти добродїйства интернета олегчуо

НОВИНКИ НА ИНТЕРНЕТУ

Дня 25. августа 2003 року почал свой живот и веб сайт новинкох “Руснаци у швецѣ” на адреси <http://www32.brinkster.com/rusmagazin/>. Гоч на интернет не кладзени комплетни змисти новинкох, каждого числа, прешвечени зме же заинтересовани могли здобуц ище лепши упечаток о нїх кед опатрали тоти интернетски верзиї новинкох. Шицко у фарбох, дзекеди з вецей фотками як у самих новинкох, присподобене одредзеним правилом интернета. Основна предност того проєкта у тим же є доступни буквално цалому швету як свойофайтови облак до швета, структура нащивительох барз, барз рижнородна. Анї задумац не можеме хто то шицко опатра интернетски верзиї новинкох. Наприклад, стредком фебруара зме направели статистичку 20 нащивох хтори були призначени як актуални. Було там нащивительох зоз Канади – Норт Батлфорд (4 нащиви), Сент Алберт (2), Саскатун (2), Грили (3), Киченер (1); зоз Австралиї – Футскрей (1); зоз Сербїї – Београд (2); зоз Немецкей – Вилсгафен (1), Пасау (1); зоз Греческей – Атина (1); зоз Суринаму (2). Буквално, зоз цалого швета! А то праве тога основна предност веб сайта новинкох.

Понеже тот веб сайт наполнети зоз 13 числами та ушлїдзело отверане другого вебсайта, як предложеня, на адреси <http://rusmagazin2.brinkster.net/>. На нїм буду положени наступни 13-14 числа, кед шесце и здраве послужа, як ше гвари.

перши мешаці у цудзини бо вони, огромна векшина, знаю хасновац у дописоване преїг интернета, и провадзене радио и ТВ емисийох.

Визначим, з тей нагоди, ище єдну вше важнейшу функцию новинкох “Руснаці у Швеце” а то же активносці нашей новинки **коло повязованя “страчених” по Швеце** приноша резултати: Будинскових зме пренашли у Австралий, потим ше нам удало, з помощью приятельох у краю, фамелиї Владимира Макая з Буенос Аиресу у Аргентини пренайсец блізьку родзину у Коцуре. Сам живот Владимиров бул єден з бисерних текстох хтори “Руснаці у Швеце” обявели. Пренайдзени остатні шлїд о Михалови Фейдийови, досц незвычайному Керестурцови хтори ше виселел до Америки, утвердзени датум кеди умар и место дзе є поховани. Удало нам ше пренайсец родзину братом Ларийови и Орвилови Шанта зоз Тандер Бею у Канади. То синове Петра Шанти, по походзеню Коцурца. Вони маю блізьку родзину у Дюрдьове, а у медзичаше им пренайдзена и родзина у Австралий, Владимир Такач, хтори ше давно виселел з Дюрдьова до Сиднею.

Тоти цо голем на прескок мали увиду до прешлих 19 числох знаю, одприлики, яки профил темох бул обявйовани. Но, пасуси цо шлїдза най буду єдна файта здогадніка на тот цо голем кус, кус звучало ексклюзивно, некаждодньово. Не будземе споминац теми зоз перших 10 числох бо о нїх писане знагоди перших 10 числох новинкох. Од 10. по 19. число сом винял основни податки за тоти теми за хтори я, субективно, думам же баржей прицагли увагу:

Ванеса Гарди Валет народзена у Руским Керестуре, младосц препровадзела на ей милим Маковским шоре але уж роками жие у тригельнику Братислава-Беч – Прага дзе є и позната и припозната як академски маляр.

Пол Пауерс зоз Пейнсвилу, Огайо, лем дзекуюци чувством и памятком хтори до нього усадзела його баба Ема Хромиш од. Пауерс на предкох, на коренї, зачувал святу памятку же му род по походзеню зоз Шиду у Сриме. Зоз власну упартосцу дошол до познатих, до родзинох и так упознал свой

прави коренї.

Дзекуюци нашей новинки спознали зме велї деталї зоз живота Ендия Вархола, єдного з найпознатших Русинох Америки и швета!

Красна тема була и призначоване початку пестованя мацеринского языка у Киченеру, у Канади. Бул то перши случай организованого, планованого ученя мацеринского языка у дияспори Историїна подїя ше збула у октобрі 2007 року и удатно ше запровадзує и нешка.

Приповедка о судьби фамелиї Сенки и Зорана Фириса зоз Шведскей напевно прицагла увагу читачох...а окремна лакотка були провадзици написи о Фирисових на америцким континенту. Джон (Янко) Фирис, хтори жие на Гавайох, постал ПЕРШИРАЗ дідо у своїм 94. року.

Сповідз Елемира Колошняя зоз Хамилтону, хтори ше як 12-рочни хлапец виселел з керестурского Куртого шору аж до Канади, прицагла увагу читачох. Дасдни фотки з його давних фамилийних албумох представляли и непознату фото-историю Керестура.

Нажаль, у остатніх числох зме мали и даскельо инмемориални написи – замерковани тот о Янкови Ердельови (1920-2007) хтори прешол страшну животну Голгофту а, як сценариста и режисер, за собу охабел ТВ сериї о византийскей и римскей уметносци Штредожемя хтори вошли до фондох УНЕСКО-а як окреме культурне благо людскей цивилизації.

Аранка Орлович Фечова (1914-2008) ище як дзівка глумела у легендарней театралней представи Г. Костельника “Єфтайова дзівка”. Прешла вона през силни животни Сцили и Гарибди – 1938 року ше одала за Радослава Орловича хтори уж у априлу 1941 року погинул у нападу

Гитлеровой авияції на Београд. Идуци 30 роки своєї дзівочки Марленки була вона и оцц и мац, шицко на тим Швеце. Аж од 1971. року панї Аранка сцигла до мирней луки кед ше преселела до Канади гу своєї єдинїци.

Добри человек Осиф Мадяр (1925-2008), Шидянь по походзеню, бул скравец, сам ше вишколовал за священїка, оспособел за редактора и интелектуалца хтори помагал дзе лем могл.

З помощью вас, читачох, утвердзени мена и презвиска особох на даскелїх старших, давних фотографийох. И ту зме робели на заєдніцким задатку, а озда так и предлужиме.

НОВИНКИ У ЧИСЛОХ СТАТИСТИКИ

Пробовали зме у тих 19 числох хтори за нами дацо “вимерац” и указац даєдни факти хтори ше, у медзичаше, акумуловали як цошка єзактне.

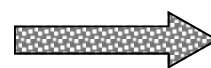
- кед би ше тоти 19 числа повязало як кнїжку, мали бизме уж досц грубу кнїжку (**572 боки**) велького формату, а кед би ше з того направело форму стандартней кнїжки, була би то кнїжка груба **1144 боки**. Не шала, треба припознац.

- у спомнутих 19 числох сотрудзовало красне число вонкашніх сотруднікох. Мали зме, у єдним чишле, 19 сотруднікох, цо було найвекше число потераз, а мали зме 11 сотруднікох як найнізше число. Стредне по чишле було **13.5 сотруднікох**. Було би крашне кед би ше ище дасдни спомедзи вас одважели и кеди-некеди сорудзовали на бокох “Руснацох у Швеце”. З тим би тот гласнік напевно достал на квалитету.

- Колор фотографії єдина правдива технїчна прикраска новинкох. У тих 19 числох мали зме 234 обявени колор фотки, а з того виходзи же стредне по чишле було **12.3 колор** фотографії. На нукашніх бокох були лем чарно-били фотки, їх зме не обрабляли статистично бо би то було надосц роботи. Але, фотки у каждам случаю значни документи хтори збогацую змист и украшую кажди напис.

ЦЕНА НОВИНКИ

Цена не мяняна од стредку 2006. року. А канадска пошта каждого януара, дисциплиновано и насигурно, подзвигує цени услугох. Так спомнутого 2006. року посилка до ЗАД коштала \$1,78, тераз кошта \$1.96. Посилка до Европи и до Австралий коштала теди \$3.49 а тераз \$3.90, найменши скок у Канади, теди коштало 1.05 а тераз 1.15 по чишле. Предплата за Европу и Австралию 15 єври, а ПТТ трошки виноша, як видице, 7.5 єври або 50% предплати. А на тото вообщє не мож уплївовац – тельо кошта и готове!

СПОНЗОРЕ

У тей хвильки маме 16 спонзорох хтори ше соглашели финансино подупрец од едней та по 10 предплати на новинки.

Др **Амалия Новак Фаирбанкс** зоз Бримингему, ЗАД (спонзоруе 10 предплати) – медзи иншима, Апостолски егзархат у Н. Садзе, Каритас у Коцуре, КУД “Жатва” у Коцуре, братох, шестри, блізьку родзину...

Мелания Фил зоз Дупенвайлеру, Немецка (3)- ту и парохия у Коцуре, Библиотека у Коцуре.

Елена Колесар зоз Киченеру, Канада (3) – родичи и блізка родзина.

Людмила Колесар зоз Брантфорду, Канада (2) – Библиотека у Р. Керестуре, ОШ и гимназия у Р. Керестуре

Юлиан Сабашош зоз Киченеру, Канада (2) – блізка родзина у Р. Керестуре и Коцуре

Янко Сабашош зоз Вокинг, В. Британия (2) – мацери у Р. Керестуре и блізькей родзини у Н. Садзе

Мирон Жирос зоз Казинцбарцики, Мадярска (2) – синови и приятельови на Україні

Др **Михайло Баран** зоз Лудвигсгафену, Немецка (1) – КУД “Тарас Шевченко” у Дюрдьове

Яким Варга зоз Гилонгу, Австралия (1) – КУД “Петро Кузмяк” у Новим Орахове

Мирослав Еделински зоз Киченеру, Канада (1) – Дом пензионерох Р. Керестур

Михайло Будински зоз Киченеру, Канада (1) – Здружене ремеселнікох Р. Керестур

Олена Мученски зоз Киченеру, Канада (1) – Дом култури Р. Керестур

Марленка Орлович зоз Торонто, Канада (1) – фамелії Югик у Н. Батлфорду

Олга Мученски зоз Едмонтону, Канада (1) – братови у Вербаше

Хелена Папуга зоз Ст. Алберту, Канада (1) – мацери у Дюрдьове

Владимир Пастовнічки зоз Киченеру, Канада (1) – шестриніци у Р. Керестуре

З того виходзи же у тей хвильки маме 33 спонзоровани адреси дзе одходза новинки и, виројатно, приноша радосц тим котрим су даровани. Ище раз **ДЗЕКУСМЕ** шицким спонзором а вас поволуеме, кед же маце дакого на тим билим швецце кому бисце були ради таки дарунок направиц - одлучце ше и явце ше на нашу редакцию та ше порадзиме. Иншак, ест надосц КУД-и, койдзєяки здруженя и подобни институції по наших местох у старим краю хторим би вашо спонзороване вельо значело.

ШИРЦЕ НОВИНКИ НА ШИЦКИ СПОСОБИ

Спонзороване то лєм една форма кед мож помогнуц ширене новинкох а источасно комушик и радосц направиц зоз таким скромним а милим дарунком. Медзитим, верце, наш основни циљ то же би ше новинки

ширели на шицки можлїви способи а з цо меншим обсягом трошкох. Еден з найефикаснейших то тот же бисце их сами фотокопировали и дали або послали тим хтори вам дацо у живоце знача. Я и так уж трошим 4-5 днї лєм на паковане, ліпенє, ліпенє, безконечне ліпенє и потим одсиланє посилкох, та бим волєл кед бисце сами умножовали прикладніки. Єдноставно, знаце дакого хто у вашей блізькосци евентуално достава новинки, пожичце од нього, фотокопируєце и врацце му його прикладнік. Так мне олегчає роботу, зменшає ми час за пакованє и одсиланє. А будзеце лєм кус вецей плациц за саме фотокопированє як да вам я тото исте робим (ушпорує ше на ПТТ трошкох и то надосц). Можебуц и ваша фотокопия не будзе такого квалитету як оригинал, але то углавним мала розлика у квалитету. То, ниа, еден способ же би новинки сцигли до вецей рукох.

Кед же жадаєце видзиц ШИЦКИ боки маґазина “Руснаци у швецце” у фарбох, а з вецей фотографиями як у самим часопису, нащивце веб сайт того маґазина!

Адреса:

<http://www32.brinkster.com/rusmagazin/>

<http://rusmagazin2.brinkster.net/>

Препоручце и другим най нащивя тот веб сайт.

РУСНАЦИ У ШВЕЦЕ

Магазин за Руснацох виселенцох цалого швета

Редактор маґазина
Гавриїл КОЛЕСАР

Сотрудніки-авторе на тим чишле:

Амалия ДУДАШ, Канада
Йозефина ДЕРВИШЕВИЧ, Канада
Мирон ЖИРОШ, Мадярска
Габриєла КОЛЕСАР, Канада
Гавриїл КОЛЕСАР, Канада
Сєниа КОЛОЦКА, Канада
Кристина КРЕНІЦКИ, Канада
Иринка ПАПУГА, Войводина
Др Юлиан РАМАЧ, Войводина
Адина САБАДОШ-ПОПОВИЧ, Австрия
Владимир САБОДАЙКО, Войводина
Ратко САЛАМОН, Канада

Способи контакту

Za magazine

Gavra Koljesar
324 Overlea Dr.
Kitchener, ON
N2M 1T8
Canada

email: gkoljesar@gmail.com

ТОТИ:

Виходзи три раз до рока.

Рочна предплата за три числа (зоз трошками одсиланя): за Европу (поєдинечна **15**, а на групу **12 евра**), ЗАД **16 USD**, Австралия **28 AUD**, Канада **16 CDN**

Шицки преклады и оригинални написи захицєни © 2002 - 2009 “Руснаци у швецце”. Репродукция истих допушена лєм по одобрєню Редакції

